

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

ZACHODNIOPOMORSKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY

Potrzeby szkoleniowe osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Szczecin 2009

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

Potrzeby szkoleniowe osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

Szczecin 2009

Niniejsza publikacja została sfinansowana ze środków projektu
„Regionalny Barometr Rynku Pracy i Edukacji” współfinansowanego przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa.
Poddziałanie 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Copyright 2009, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy

Ul. A. Mickiewicza 41

70-383 Szczecin

www.wup.pl

e-mail: sekretariat@wup.pl

Spis treści

WSTĘP	7
1. METODOLOGIA BADANIA	21
2. CHARAKTERYSTYKA BADANEJ POPULACJI.....	23
2.1. Struktura respondentów według płci.....	23
2.2. Kategorie wiekowe badanych	23
2.3. Wykształcenie ankietowanych	24
2.4. Miejsce zamieszkania	26
2.5. Status na rynku pracy.....	26
2.6. Czas pozostawania bezrobotnym.....	27
3. POSTAWY I OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH WOBEC RYNKU PRACY.....	29
3.1. Główne przyczyny wizyt osób bezrobotnych w PUP	29
3.2. Czynniki mające znaczenie przy zatrudnianiu pracownika	30
3.3. Ocena własnej sytuacji na rynku pracy.....	31
4. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU.....	33
4.1. Działania oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy	33
4.2. Stopień skorzystania z ofert Urzędu Pracy	34
4.3. Zainteresowani własną działalnością gospodarczą.....	41
4.4. Rola doradców zawodowych.....	43
5. PREFERENCJE I POTRZEBY SZKOLENIOWE BEZROBOTNYCH.....	45
5.1. Stan posiadania i źródła informacji na temat oferty szkoleniowej.....	45
5.2. Stopień uczestnictwa w szkoleniach	47
5.3. Czynniki skłaniające bezrobotnych do udziału w szkoleniach	50

5.4.	Ocena jakości szkoleń.....	52
5.5.	Efektywność prowadzonych szkoleń – otrzymanie zatrudnienia.....	58
5.6.	Preferowane kierunki szkoleń.....	61
<i>PODSUMOWANIE</i>		63

Wprowadzenie

Prezentujemy Państwu raport zawierający wyniki badania, którego głównym celem było poznanie i zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie województwa zachodniopomorskiego oraz ocena przydatności szkoleń w zwiększeniu szans na rynku pracy.

Badanie miało również na celu przedstawienie opinii osób poszukujących pracy na temat stopnia, w jakim Powiatowe Urzędy Pracy w województwie zachodniopomorskim spełniają ich oczekiwania w zakresie informacji oraz różnych obszarów współpracy.

Niniejszy raport zawiera także analizę działań Urzędów, ich aktywności w ramach aktywizacji bezrobotnych oraz wnioski dotyczące efektywności tych działań.

W opracowaniu zamieszczono również krótką charakterystykę województwa zachodniopomorskiego oraz strukturę bezrobocia w poszczególnych powiatach województwa w oparciu o przeprowadzone badanie, jak i wtórne dane statystyczne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Opracowanie pozwoli zatem na stwierdzenie, czy polityka Powiatowych Urzędów Pracy w województwie zachodniopomorskim jest adekwatna i dostosowana do potrzeb i sytuacji bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.

Wyrażamy przekonanie, że raport ten dostarczy informacji na temat potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych. Tym samym, stanie się on użytecznym narzędziem dla Powiatowych Urzędów Pracy z terenu województwa w diagnozowaniu tych potrzeb, a jednocześnie stanie się cennym narzędziem pomocnym w planowaniu kursów i szkoleń odpowiadających oczekiwaniom bezrobotnych z uwzględnieniem specyficznych cech i uwarunkowania lokalnych dla rynków pracy.

Wstęp

Województwo zachodniopomorskie jest jednym z 16 województw powołanych do życia w związku z reformą administracji publicznej z 1999 roku. Powstało z dawnych województw szczecińskiego, koszalińskiego oraz fragmentów gorzowskiego, pilskiego i słupskiego. Powierzchnia województwa wynosi 22 892,48 km². Region położony jest na Pobrzeżach Południowobałtyckich: Szczecińskim i Koszalińskim oraz na Pojezierzu Pomorskim.

Województwo zachodniopomorskie położone w północno-zachodniej Polsce nad Bałtykiem. Na zachodzie graniczy z Niemcami, a w Polsce z trzema województwami: pomorskim (na wschodzie), wielkopolskim (na południowym wschodzie) i lubuskim (na południu).

W związku z widocznymi już w IV kwartale 2008 roku zmianami sytuacji gospodarczej i ekonomicznej kraju - w roku 2009 w województwie zachodniopomorskim, podobnie, jak w innych województwach, widoczne stało się pogorszenie sytuacji na rynku pracy związane ze wzrostem redukcji zatrudnienia i zwiększeniem liczby bezrobotnych.

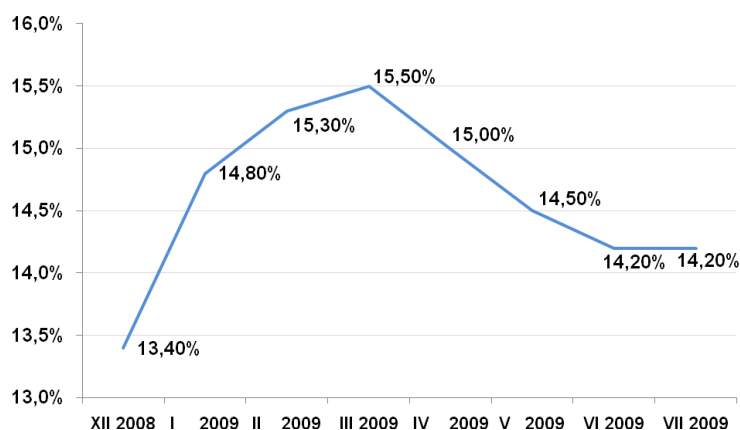
Poniżej przedstawiono statystyki Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Urzędu Statystycznego w Szczecinie dotyczące stopy bezrobocia, liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz strukturę bezrobocia na obszarze objętym badaniem w okresie od grudnia 2008 roku do lipca 2009 roku.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w województwie

STOPA BEZROBOCIA							
XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	V 2009	VI 2009	VII 2009
13,4 %	14,8 %	15,3 %	15,5 %	15,0 %	14,5 %	14,2 %	14,2 %

Źródło: dane WUP i US w Szczecinie.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w województwie w okresie od grudnia 2008 r. do lipca 2009 r.

Źródło: dane WUP i GUS w Szczecinie.

Na koniec roku 2008 stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 13,4 %. Od początku roku 2009 odnotowano tendencję wzrostu, która ze względu na wieloaspektowe zmiany zachodzące na rynku pracy, jak i gospodarki lokalnej utrzymywała się do kwietnia br. Od maja stopa bezrobocia w województwie spadła poniżej 15 % i do lipca utrzymuje się średnio na poziomie 14 %.

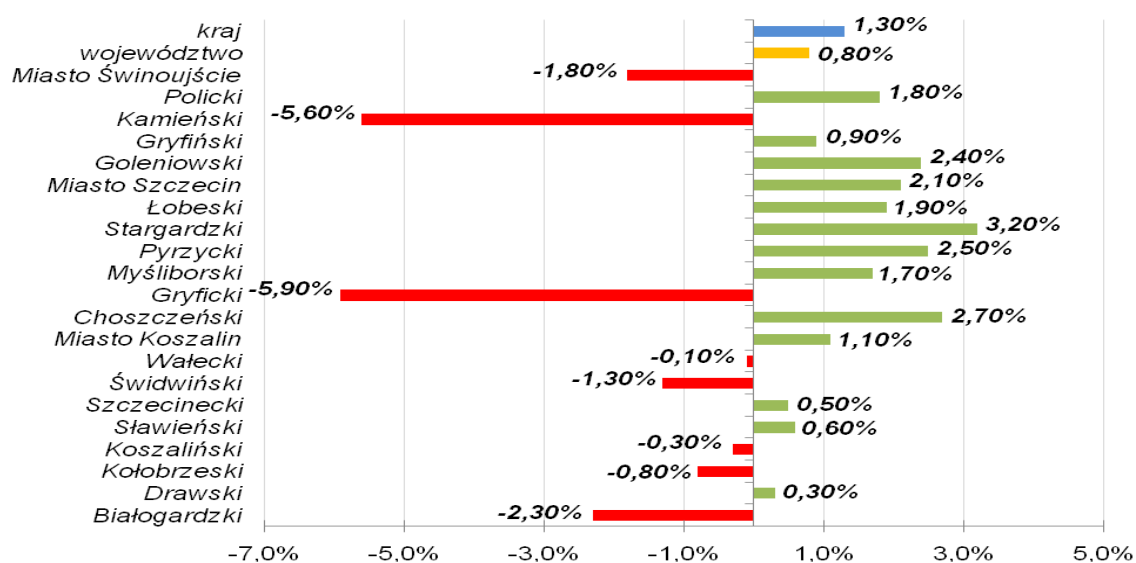
Tabela 2 . Dynamika zmian stopy bezrobocia w powiatach województwa

STOPA BEZROBOCIA (%)									*Zmiana % (XII 2008 – VII 2009)
powiat	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	V 2009	VI 2009	VII 2009	
Podregion koszaliński									
Białogardzki	28,4	30,0	30,5	30,0	28,7	27,3	26,8	26,1	- 2,3 %
Drawski	23,9	25,3	25,8	25,2	24,3	24,1	24,0	24,2	0,3 %
Kołobrzeski	9,6	10,7	11,4	11,0	10,4	9,4	9,0	8,8	- 0,8 %
Koszaliński	21,6	24,2	24,4	24,1	23,1	22,1	21,2	21,3	- 0,3 %
Sławieński	15,7	17,3	18,2	18,5	17,7	17,5	16,8	16,3	0,6 %
Szczecinecki	23,3	24,7	25,2	25,2	24,3	23,8	23,9	23,8	0,5 %
Świdwiński	23,2	25,8	25,7	25,4	24,5	22,3	21,6	21,9	- 1,3 %
Wałecki	16,2	17,5	18,1	18,2	17,5	17,0	16,2	16,1	- 0,1 %
Miasto Koszalin	8,2	9,1	9,8	10,0	9,7	9,4	9,2	9,3	1,1 %
Podregion stargardzki									
Choszczeński	22,4	25,4	26,6	26,6	26,1	24,9	24,2	25,1	2,7 %
Gryficki	22,8	23,9	24,2	24,0	22,2	20,3	18,3	16,9	- 5,9 %
Myśliborski	13,4	14,6	15,8	16,6	16,2	15,8	15,2	15,1	1,7 %

<i>Pyrzycki</i>	22,0	24,1	25,2	24,9	23,7	23,7	23,8	24,5	2,5 %
<i>Stargardzki</i>	14,9	16,6	16,5	17,3	17,7	18,0	17,9	18,1	3,2 %
<i>Łobeski</i>	23,9	25,3	26,3	26,7	25,9	25,0	24,7	25,8	1,9 %
Podregion m. Szczecin									
<i>Miasto Szczecin</i>	4,2	5,2	5,7	6,1	6,2	6,2	6,3	6,3	2,1 %
Podregion szczeciński									
<i>Goleniowski</i>	15,0	16,5	17,1	17,4	17,7	17,6	17,4	17,4	2,4 %
<i>Gryfiński</i>	17,8	19,1	19,5	19,6	19,1	18,8	18,7	18,7	0,9 %
<i>Kamieński</i>	23,1	24,0	24,4	23,9	21,3	19,5	18,2	17,5	- 5,6 %
<i>Policki</i>	12,8	13,6	13,8	14,1	13,7	14,1	14,6	14,6	1,8 %
<i>Miasto Świnoujście</i>	8,1	9,4	9,6	9,5	8,3	7,5	7,0	6,3	- 1,8 %
województwo	13,4	14,8	15,3	15,5	15,0	14,5	14,2	14,2	0,8 %
kraj	9,5	10,5	10,9	11,2	11,0	10,8	10,7	10,8	1,3 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP i US w Szczecinie *dot. m-cy grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

Wykres 2. Dynamika zmian stopy bezrobocia w powiatach województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP i US w Szczecinie *dot. zmiana w % w okresie m-cy grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

W skali województwa zachodniopomorskiego największą dynamikę spadku poziomu bezrobocia od grudnia 2008 roku do lipca 2009 roku odnotowano w powiecie gryfickim (5,9%), który należy do podregionu stargardzkiego oraz w powiecie kamieńskim (5,6%) należącym do podregionu szczecińskiego.

Natomiast najniższy spadek stopy bezrobocia zaobserwowano w podregionie koszalińskim, dokładnie w powiatach wałeckim (0,1%) i koszalińskim (0,3%).

W 13 powiatach województwa zanotowano w tym okresie wzrost stopy bezrobocia. Największy w powiecie stargardzkim (3,2%) należącym do podregionu stargardzkiego, a najmniejszy w powiecie drawskim (0,3%) należącym do podregionu koszalińskiego.

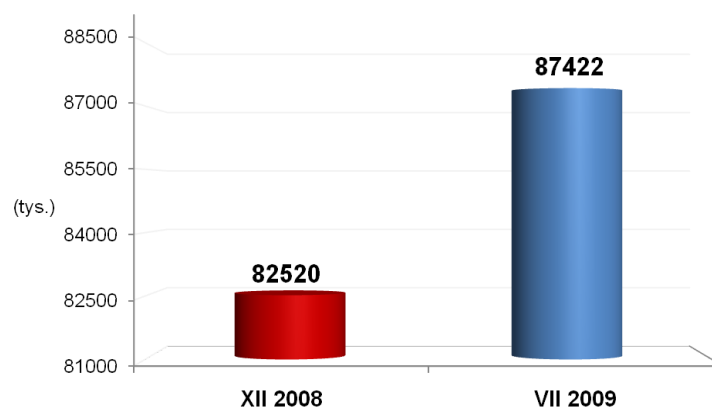
Dynamika zmian wielkości stopy bezrobocia zauważalna jest także w innych powiatach województwa zachodniopomorskiego. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na te zmiany były i są zachodzące w województwie, jak i w kraju przemiany demograficzne, społeczne i gospodarcze.

Tabela 3. Liczba bezrobotnych ogółem w województwie

<i>Liczba bezrobotnych XII 2008</i> <i>stan na koniec miesiąca (tys.)</i>	<i>Liczba bezrobotnych VII 2009</i> <i>stan na koniec miesiąca</i>	<i>zmiana %</i> <i>w porównaniu z XII 2008</i>
82520	87422	5,94 %

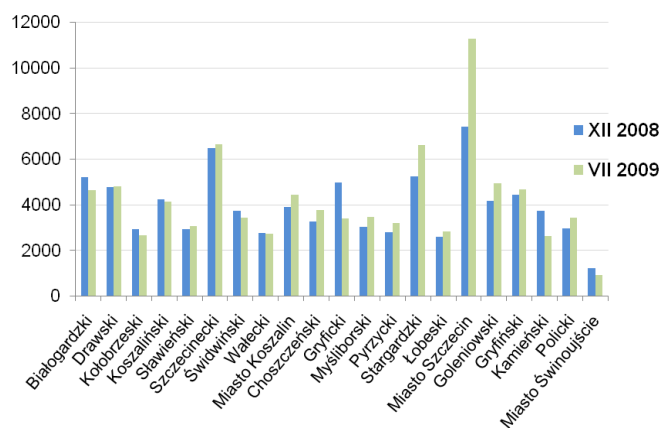
Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 3. Liczba bezrobotnych ogółem w województwie – stan na grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych ogółem w województwie - stan na grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP Szczecin

*dot. zmiany w okresie m-cy grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w okresie od grudnia 2008 do lipca 2009 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP Szczecin.

Tabela 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiatach województwa zachodniopomorskiego

Liczba bezrobotnych ogółem od grudnia 2008 roku do lipca 2009 roku (tys.) – stan na koniec miesiąca									*Zmiana % w skali roku XII 2008 / VII 2009
Powiat	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	V 2009	VI 2009	VII 2009	
Podregion koszaliński									
Białogardzki	5196	5640	5763	5622	5255	4899	4778	4611	- 585
Drawski	4767	5143	5274	5106	4855	4791	4773	4803	36
Kołobrzeski	2921	3306	3524	3386	3164	2848	2706	2643	- 278
Koszaliński	4225	4907	4969	4873	4606	4344	4122	4134	- 91
Sławieński	2921	3304	3499	3554	3372	3324	3161	3044	123
Szczecinecki	6483	7014	7214	7190	6828	6647	6663	6642	159
Świdwiński	3706	4283	4242	4171	3963	3500	3357	3413	- 293
Wałecki	2755	3029	3156	3173	3024	2910	2755	2718	- 37
Miasto Koszalin	3880	4399	4720	4849	4685	4525	4379	4426	546
Podregion stargardzki									
Choszczeński	3257	3859	4103	4082	3969	3734	3584	3767	510
Gryficki	4946	5271	5328	5262	4768	4236	3730	3389	- 1557
Myśliborski	3006	3316	3639	3852	3740	3618	3454	3437	431
Pyrzycki	2774	3140	3323	3260	3053	3046	3061	3179	405
Stargardzki	5242	5990	5938	6256	6446	6576	6500	6598	1356
Łobeski	2580	2783	2925	2978	2862	2719	2667	2826	246
Podregion m. Szczecin									
Miasto Szczecin	7394	9184	10172	10984	11069	11064	11184	11248	3854
Podregion szczeciński									
Goleniowski	4172	4667	4851	4969	5048	5015	4935	4924	752
Gryfiński	4410	4823	4944	4967	4802	4709	4666	4667	257
Kamieński	3716	3903	3995	3872	3338	2978	2736	2610	- 1106
Policki	2963	3183	3219	3299	3192	3298	3438	3426	463
Miasto Świnoujście	1206	1415	1444	1427	1229	1103	1016	917	- 289
województwo	82520	92559	96242	97132	93268	89884	87665	87422	4902

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WUP i US w Szczecinie *dot. zmiany w okresie m-cy grudzień 2008 r. i lipiec 2009 r.

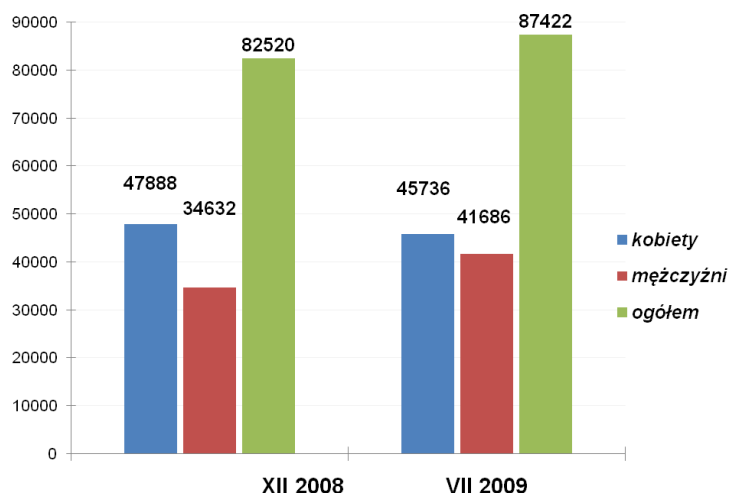
Tabela 4. Liczba bezrobotnych w województwie z podziałem na płeć

BEZROBOTNI Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ (tys.)				
	XII 2008	udział % w XII 2008	VII 2009	udział % w VII 2009
kobiety	47888	58,03 %	45736	52,32 %
mężczyźni	34632	41,97 %	41686	47,68 %
ogółem	82520	100 %	87422	100 %

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

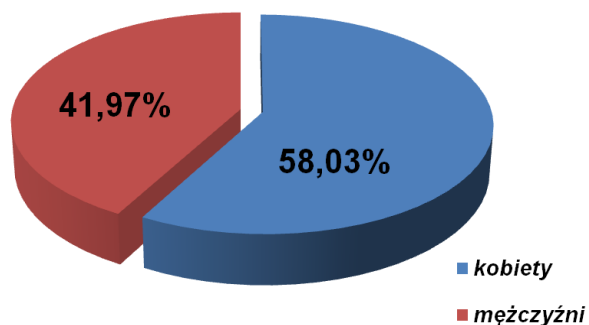
W lipcu 2009 roku liczba osób zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim kształtowała się na poziomie 87 422 osób. Porównując ten stan liczbowy z końcem roku 2008, to liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy na terenie województwa zwiększyła się w lipcu 2009 roku o 4 902 osoby.

Wykres 6. Bezrobotni z podziałem na płeć

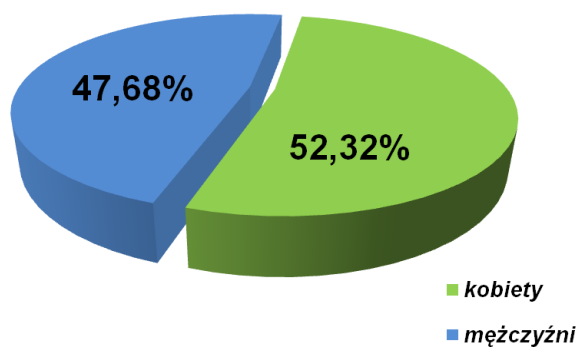
Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 7. Udział % kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych – grudzień 2008 r.

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 8. Udział % kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych – lipiec 2009 r.

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Spośród osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim większość stanowiły kobiety. W lipcu br. zarejestrowanych było 45 736 kobiet, tj. mniej o 2 152 osoby niż w grudniu 2008 roku.

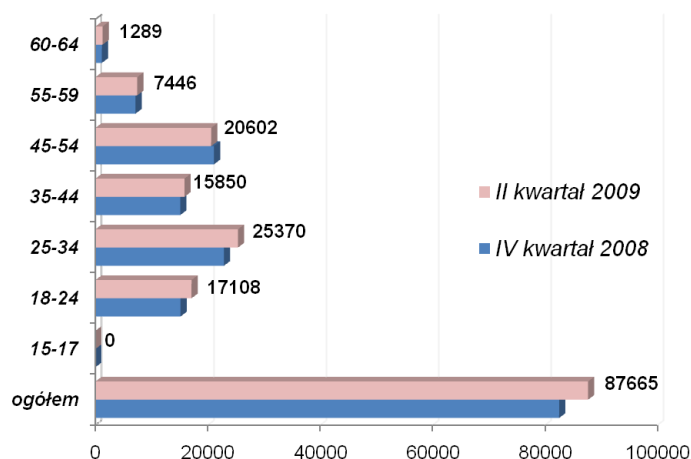
Liczba bezrobotnych mężczyzn na koniec lipca br. wzrosła o 7 054 osoby w stosunku do grudnia 2008 roku.

Tabela 5. Bezrobotni według wieku w województwie zachodniopomorskim

<i>BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU (IV kwartał 2008 roku)</i>							
ogółem	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
82520	0	15147	22867	15099	21102	7147	1158
<i>BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU (II kwartał 2009 roku)</i>							
ogółem	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
87665	0	17108	25370	15850	20602	7446	1289

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 9. Bezrobotni według wieku

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

W strukturze bezrobotnych według wieku w II kwartale 2009 roku w województwie zachodniopomorskim największy udział miały osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata (25 370 osób) i 45-54 lata (20 602 osoby). W dalszej kolejności najwięcej bezrobotnych było w wieku 18-24 lata (17 108 osób) oraz w przedziale wiekowym 35-44 lata (15 850 osób) i 55-59 lat (7 446 osób). Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku 60-64 lata (1 289 osób).

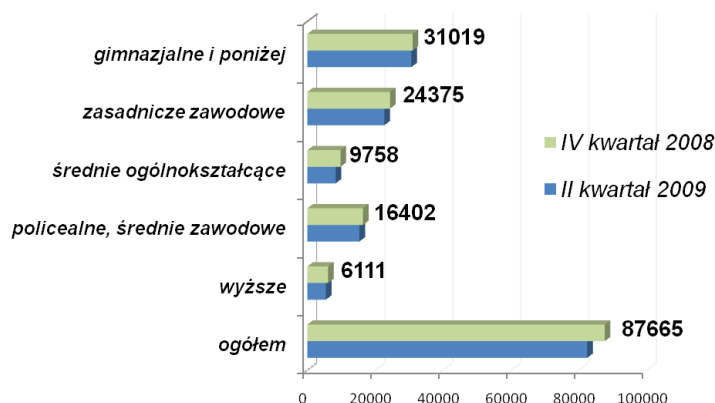
Porównując II kwartał 2009 roku z końcem roku 2008 widać wyraźny wzrost liczby bezrobotnych we wszystkich przedziałach wiekowych za wyjątkiem przedziału 45-54 lata, w której to grupie liczba bezrobotnych zmniejszyła się w tym okresie o 500 osób.

Tabela 6. Bezrobotni według wykształcenia w województwie zachodniopomorskim

BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA (IV kwartał 2008 roku)					
ogółem	wyższe	policealne, średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
82520	5467	15364	8333	22702	30654
BEZROBOTNI WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA (II kwartał 2009 roku)					
ogółem	wyższe	policealne, średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
87665	6111	16402	9758	24375	31019

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 10. Bezrobotni według wykształcenia

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

W województwie zachodniopomorskim w II kwartale 2009 roku wśród bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej (31 019 osób) oraz wykształcenie zasadnicze zawodowe (24 375 osób). Bezrobotni z tych dwóch grup stanowili łącznie przeszło 63 % ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie. W następnej kolejności bezrobotni posiadali wykształcenie policealne, średnie zawodowe (16 402 osoby) oraz wykształcenie średnie ogólnokształcące (9 758 osób).

Najmniejszy udział mieli bezrobotni posiadający wykształcenie wyższe (6 111 osób), co stanowiło zaledwie 6,97 % ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym okresie.

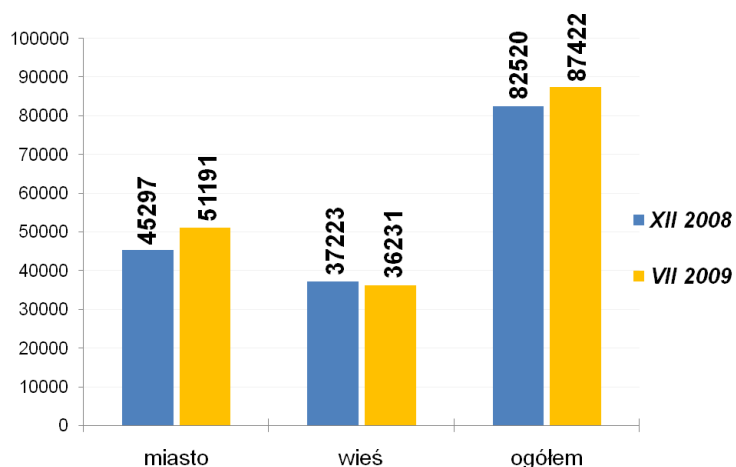
Podobnie jak w poprzedniej strukturze w porównaniu z końcem ubiegłego roku - II kwartał 2009 charakteryzuje się wzrostem liczby bezrobotnych na wszystkich poziomach wykształcenia.

Tabela 7. Bezrobotni według miejsca zamieszkania w województwie zachodniopomorskim

BEZROBOTNI WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA				
XII 2008		udział % w XII 2008	VII 2009	udział % w VII 2009
miasto	45297	54,89 %	51191	58,56 %
wieś	37223	45,11 %	36231	41,44 %
ogółem	82520	100 %	87422	100 %

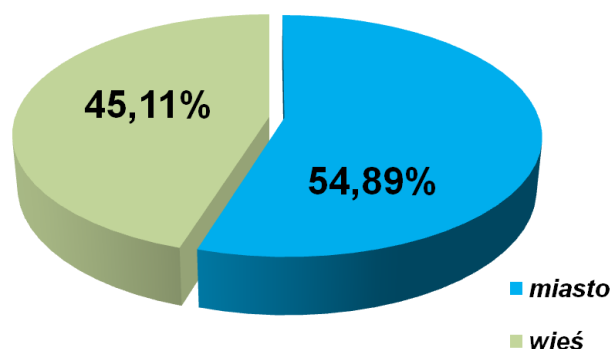
Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 11. Bezrobotni według miejsca zamieszkania

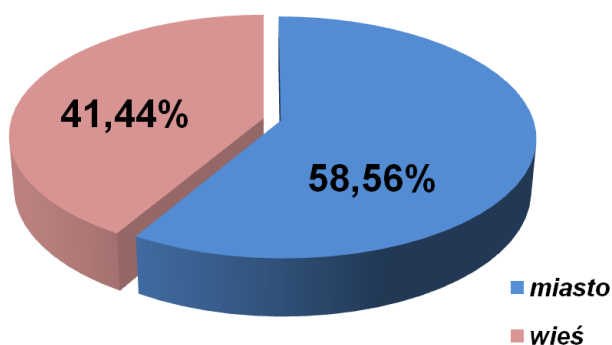
Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 12. Bezrobotni według miejsca zamieszkania w grudniu 2008 roku

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 13. Bezrobotni według miejsca zamieszkania w lipcu 2009 roku

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

W lipcu 2009 roku liczba osób bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim zamieszkałych na wsi wynosiła 36 231 osób i była mniejsza o 992 osoby w stosunku do grudnia ubiegłego roku.

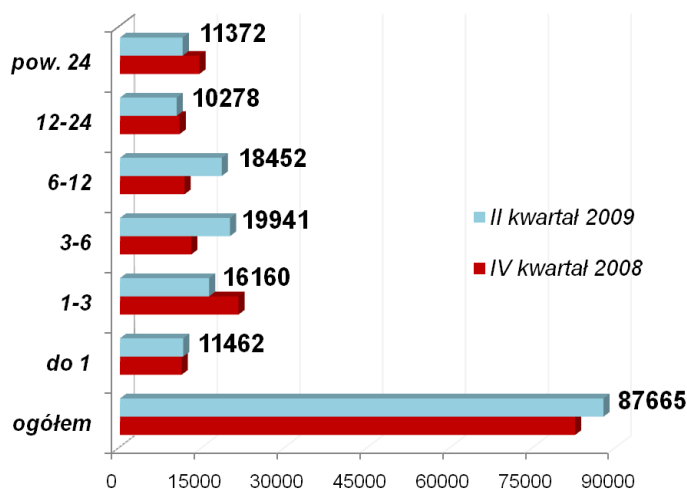
Nieco inaczej wygląda sytuacja, jeśli chodzi o osoby zamieszkałe na terenach miejskich. Pod koniec lipca br. liczba tych bezrobotnych wynosiła 51 191 osób i była większa aż o 5 894 osoby, w stosunku do miesiąca w grudnia 2008 roku.

Tabela 8. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim

<i>BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (w m-cach)</i> <i>(IV kwartał 2008 roku)</i>						
ogółem	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
82520	11172	21486	12923	11712	10816	14411
<i>BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY (w m-cach)</i> <i>(II kwartał 2009 roku)</i>						
ogółem	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow. 24
87665	11462	16160	19941	18452	10278	11372

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

Wykres 14. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: dane WUP w Szczecinie.

W województwie zachodniopomorskim w II kwartale 2009 roku najwięcej bezrobotnych pozostawało bez pracy w okresie od 3 do 6 miesięcy. Ich liczba to 19 941 osób tj. około 23 % ogólnej liczby zarejestrowanych w tym okresie.

Znaczny udział mieli także bezrobotni pozostający bez zatrudnienia:

- od 6 do 12 miesięcy – 18 452 osoby, tj. ok. 21 %,
- od 1 do 3 miesięcy - 16 160 osób, tj. powyżej 18% ogólnej liczby zarejestrowanych,
- do 1 miesiąca – 11 462 osoby, tj. nieco powyżej 13 %,

- powyżej 24 miesięcy – 11 372 osoby, tj. ok. 13 %,

Bezrobotni pozostający bez pracy od 12 do 24 miesięcy stanowili najmniejszą grupę spośród zarejestrowanych w urzędach pracy na terenie województwa – 10 278 osób tj. 12 % ogólnej liczby zarejestrowanych w tym okresie.

1. Metodologia badania

Podstawowym celem badania, którego wyniki zawarto w niniejszym raporcie, było poznanie i zdiagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych oraz ocena przydatności szkoleń oferowanych przez PUP w zwiększeniu szans na rynku pracy.

Z punktu widzenia tak postawionego celu badania, ważne było również poznanie opinii osób poszukujących pracy na temat stopnia, w jakim Powiatowe Urzędy Pracy w województwie zachodniopomorskim spełniają ich oczekiwania w zakresie informacji oraz różnych obszarów współpracy.

Problem badawczy sformułowano jako:

„Potrzeby szkoleniowe oraz przydatność szkoleń w opinii bezrobotnych w zwiększeniu ich szans na rynku pracy”.

W ramach tak sformułowanego problemu badawczego badano zagadnienia:

- ✓ jakie czynniki zdaniem bezrobotnych decydują o znalezieniu zatrudnienia,
- ✓ czy bezrobotni wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia,
- ✓ jaki jest stan wiedzy bezrobotnych na temat pomocy oferowanej im przez Powiatowy Urząd Pracy,
- ✓ czy korzystają i jak oceniają jakość oferowanej im pomocy,
- ✓ jakie czynniki motywują ich do udziału w szkoleniach,
- ✓ jakimi szkoleniami są zainteresowani.

Badanie przeprowadzono w okresie od 1 marca do 30 kwietnia 2009 roku. Zbieranie danych nastąpiło w oparciu o kwestionariusz ankiety skonstruowany przez pracowników Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy (załącznik 1 niniejszego opracowania), który składał się z 20 pytań merytorycznych oraz 6 metryczkowych. Badanie miało miejsce we wszystkich Powiatowych Urzędach Pracy województwa zachodniopomorskiego, a udział w nim był dobrowolny. Dla zebrania danych od respondentów posłużono się metodą ankiety bezpośredniej, która polega na bezpośrednim kontakcie ankietera z respondentem. Ankieter wręcza respondentowi kwestionariusz i jest obecny przy jego wypełnianiu. Może dzięki temu służyć pomocą przy wyjaśnianiu niezrozumiałych zagadnień, jak też czuwać nad prawidłowością wypełnienia ankiety. Ma to istotne znaczenie szczególnie w przypadku osób charakteryzujących się niskim poziomem wykształcenia i brakiem doświadczenia w tego typu zadaniach. W badaniu tym funkcję ankieterów pełnili pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy. Metodą wytypowania jednostek do badania był dobór losowy. Jednostki dobrano według dwóch kryteriów:

- osoba zarejestrowana w PUP w danym powiecie jako bezrobotna,
- osoba poszukująca pracy.

W badaniu wzięły udział te osoby, które w okresie od 1 marca do 30 kwietnia 2009 roku zgłaszały się Powiatowego Urzędu Pracy w danym powiecie i wyraziły chęć wzięcia udziału w badaniu. Przed wręczeniem im kwestionariusza ankiety badacz weryfikował, czy respondent spełnia kryteria badania.

Z uwagi na ważki temat badania i poważny problem społeczny, jakim jest bezrobocie w Polsce (i w powiecie), zdecydowano się na opracowanie uzyskanych wyników w celu zdiagnozowania sytuacji i sformułowania zaleceń dotyczących jej poprawy.

2. Charakterystyka badanej populacji

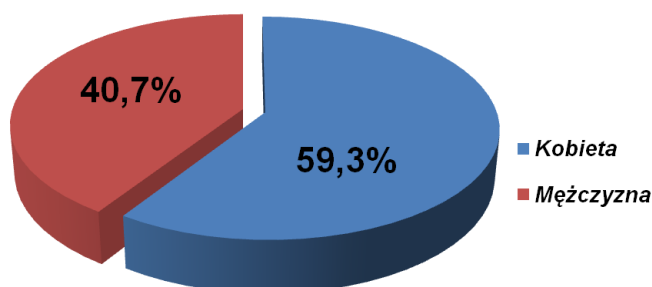
W części tej przedstawiono statystyczną analizę cech społeczno-demograficznych tj. płeć, wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania osób bezrobotnych biorących udział w badaniu oraz ich status na rynku pracy i czas pozostawania bezrobotnym.

2.1. Struktura respondentów według płci

W badaniu ankietowym na terenie województwa zachodniopomorskiego wzięło udział 2607 osób, z tego 1544 kobiety i 1058 mężczyzn. Kobiety stanowiły 59,3 % badanych, natomiast mężczyźni 40,7%.

5 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na pytanie wskazujące wiek respondenta. Proporcje te mogą wynikać z powszechnego przekonania, że sytuacja kobiet na rynku pracy jest gorsza niż sytuacja mężczyzn, gdyż kobiety częściej napotykają na trudności związane z zatrudnieniem (m.in. więcej ofert pracy skierowanych jest do mężczyzn), dlatego też w województwie zachodniopomorskim kobiety są bardziej aktywne w poszukiwaniu pracy, w związku z tym częściej odwiedzają urząd.

Wykres 15. Płeć osób biorących udział w badaniu

Źródło: badanie własne, N=2602.

2.2. Kategorie wiekowe badanych

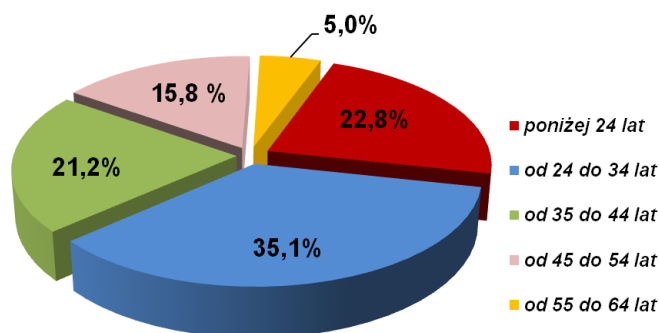
Wśród badanych najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode. Łącznie przebadano około 58 % osób do 34 roku życia (czyli ponad połowa badanych). Najliczniejszą grupę stanowili respondenci w wieku od 24 do 34 lat – 35,1 %.

Najmniej liczną grupę stanowili bezrobotni w wieku od 55 do 64 lat – 5 %. Przyczyną takiego stanu może być fakt, iż jest to wiek przedemerytalny. Spośród przebadanych zaledwie 2 osoby wskazały na wiek powyżej 64 lat.

Natomiast tak liczny udział osób młodych w badaniu jest zapewne spowodowany ich przychylnym nastawieniem do wypełniania ankiety. Można przypuszczać, że już niejednokrotnie osoby te brały udział w badaniach i wiedziały czego można się spodziewać, ponad to prawdopodobnie kierowała nimi ciekawość i otwartość na nowe doświadczenia charakterystyczne dla młodego wieku. Praktyka dowodzi, iż osoby takie są też bardziej aktywne, częściej wykazują chęć uczestnictwa w bezpłatnych szkoleniach, kursach, czy jakichkolwiek innych przedsięwzięciach.

Szczegółowe zestawienie udziału procentowego grup wiekowych w badaniu prezentuje wykres 16.

Wykres 16. Wiek respondentów

Źródło: badanie własne, N=2600.

2.3. Wykształcenie ankietowanych

Pomimo tego, że poziom wykształcenia warunkuje szanse na podjęcie pracy, atrakcyjność pracy, a zwłaszcza wysokość wynagrodzenia i stabilność zatrudnienia – większość ankietowanych w województwie zachodniopomorskim, to osoby nisko

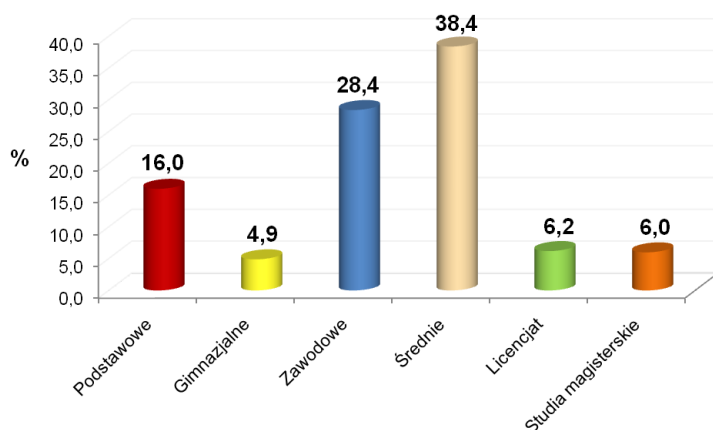
wykształcone. Spośród ogółu badanych, najliczniejsza grupa tj. 999 osób posiadała wykształcenie średnie – 38,4 %. Zapewne osoby te, cechują się wysoką aktywnością w życiu i przy tym najmniej obawiają się trudności związanych z wypełnianiem kwestionariusza.

Duży udział miała także grupa 737 osób z wykształceniem zawodowym – 28,4 %. Można przypuszczać, że w poprzednim okresie największe zapotrzebowanie na rynku było właśnie na osoby o ściśle określonym wykształceniu tj. na pracowników fizycznych w konkretnym zawodzie. Ze względu na zmieniającą się sytuację gospodarczą, między innymi na kryzys gospodarczy i związaną z nim redukcją zatrudnienia w większości zakładów pracy obecnie powstała nadwyżka tych osób na rynku pracy. Znaczną grupę stanowili także respondenci (417 osób) z wykształceniem podstawowym – 16 %.

Niewielką grupę stanowią respondenci z wykształceniem wyższym, posiadający studia magisterskie – 157 osób (tj. 6 %) oraz licencjat – 162 osoby (tj. 6,2 %). Praktyka dowodzi, że osoby z takim wykształceniem częściej szukają pracy na własną rękę.

Najmniej liczni byli natomiast respondenci posiadający wykształcenie gimnazjalne – 127 osób (tj. 4,9 %). Może to wynikać z tego, że osoby w tym wieku częściej decydują się na dalszą kontynuację nauki, aniżeli na podjęcie zatrudnienia.

Wykres 17. Poziom wykształcenia respondentów

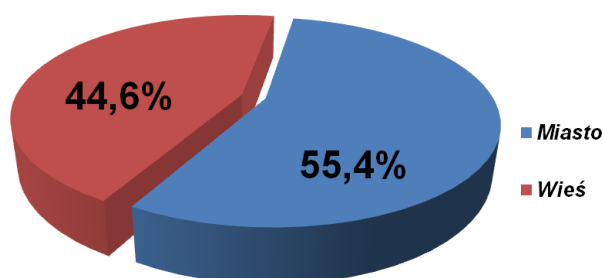

Źródło: badanie własne, N=2599.

2.4. Miejsce zamieszkania

Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi, 1442 osoby – 55,4 % zamieszkuje w mieście, zaś 1162 osoby tj. 44,6 % na wsi. Jak widać większą aktywność wykazują osoby mieszkające w mieście, co związane jest zapewne ze znacznie mniej kłopotliwą komunikacją.

Wykres 18. Miejsce zamieszkania ankietowanych

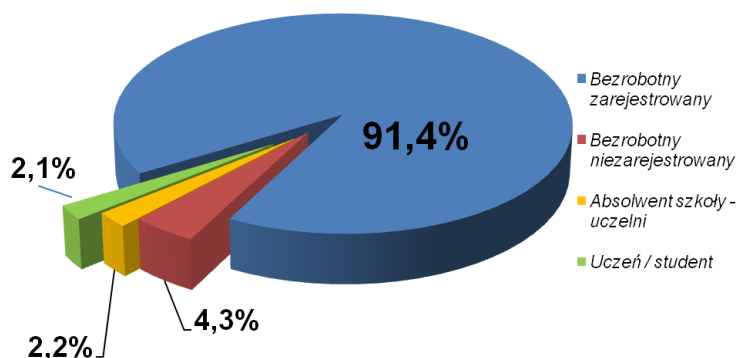
Źródło: badanie własne, N=2604.

2.5. Status na rynku pracy

Analizując odpowiedzi dotyczące statusu na rynku pracy, wskazane przez respondentów stwierdzono, iż wśród ankietowanych przeważały osoby zarejestrowane jako bezrobotne – 2372 osoby (tj. 91,4 %).

Tak duża dysproporcja zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do pozostałych grup wynika - co oczywiste - z miejsca przeprowadzenia badania. Najczęściej bowiem odwiedzają urząd osoby, które są zobowiązane do potwierdzania tutaj swojej gotowości do podjęcia pracy.

Wykres 19. Status ankietowanych

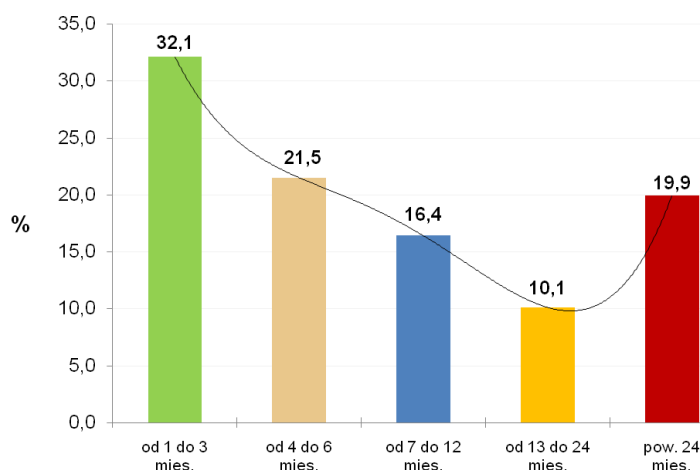

Źródło: badanie własne, N=2595.

2.6. Czas pozostawania bezrobotnym

Do respondentów zostało także skierowane pytanie dotyczące czasu pozostawania bezrobotnym. Okres w jakim bezrobotni w województwie zachodniopomorskim pozostają bez pracy przedstawia wykres 20.

Wykres 20. Okres pozostawania bez pracy

Źródło: badanie własne, N=2505.

Największą grupę ankietowanych stanowiły osoby, które stosunkowo krótko pozostają bez pracy, bo od 1 do 3 miesięcy – 32,1 % badanych. Następną, co do liczebności grupę stanowią osoby, które pozostają bez pracy od 4 do 6 miesięcy – 21,5 % oraz osoby,

które nie mają zatrudnienia powyżej 24 miesięcy – 19,9 % badanych. Najmniej liczną grupę stanowią ankietowani – bezrobotni w okresie od 13 do 24 miesięcy – 10,1 %.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi widać, że największe co do liczebności grupy, stanowią bezrobotni z najkrótszym i najdłuższym stażem pozostawania bez pracy. Pierwsza grupa świadczyć może o aktywności bezrobotnych i dobrze rokuje dla przyszłych zmian na rynku pracy. Niemniej jednak może również wynikać to z faktu, że często osoby bezrobotne wyrejestrowują się i po pewnym czasie ponownie rejestrują w Urzędzie Pracy nabywając status i świadczenia zarejestrowanej osoby bezrobotnej. Niektórzy bezrobotni znajdują zatrudnienie w pracach interwencyjnych lub robotach publicznych, po czym ponownie rejestrują się w urzędzie, jako osoby bezrobotne z prawem do pobierania zasiłku. Na nieco uwagi zasługuje jednak grupa bezrobotnych, która pozostaje bez pracy przez dłuższy okres – powyżej 24 miesięcy. Kwestia długotrwałego bezrobocia stanowi duży problem społeczny. Osoby z tej grupy są w najwyższym stopniu zagrożone marginalizacją społeczną z powodu długotrwałego pozostawania bez pracy. Zazwyczaj miewają poważne problemy z dostosowaniem się do potrzeb nowoczesnego rynku pracy, posiadają słabą motywację do poszukiwania i utrzymywania zatrudnienia, a przede wszystkim ich kwalifikacje zawodowe dezaktualizują się. Ich szanse na znalezienie zatrudnienia z upływem czasu znacznie maleją.

3. Postawy i oczekiwania bezrobotnych wobec rynku pracy

3.1. Główne przyczyny wizyt osób bezrobotnych w PUP

Po trwającym w poprzednim roku ożywieniu gospodarczym i korzystnych zmianach na rynku pracy związanych ze zmniejszeniem się poziomu bezrobocia – sytuacja od listopada ubiegłego roku uległa zdecydowanie pogorszeniu, wzrosła liczba osób bezrobotnych także w województwie zachodniopomorskim.

W niniejszym badaniu skupiono się na tym, w jaki sposób bezrobotni z terenu województwa zachodniopomorskiego radzą sobie z trudną sytuacją, czy wykazują swoją aktywność w poszukiwaniu pracy, jakie mają potrzeby szkoleniowe oraz jakie są przyczyny wizyt tych osób w Powiatowym Urzędzie Pracy.

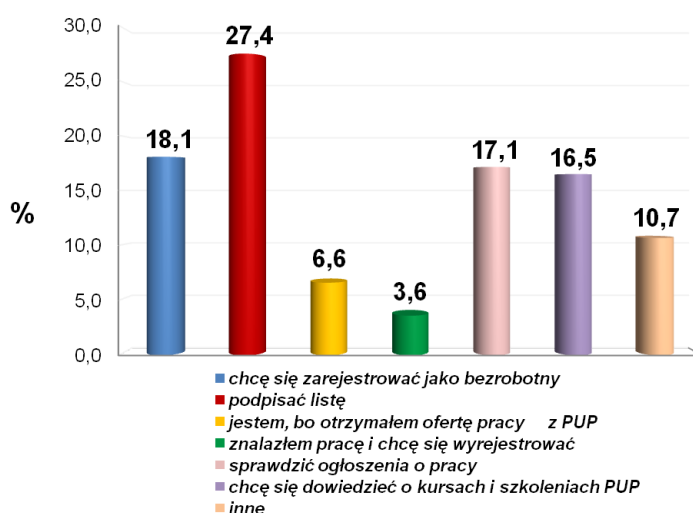
Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że spośród respondentów 27,4 % przyznało, że ich obecność w urzędzie związana jest wyłącznie z „podpisaniem listy”.

18,1 % ankietowanych stanowiły osoby, które przybyły do urzędu, aby zarejestrować się i nabyć status zarejestrowanej osoby bezrobotnej.

17,1 % ankietowanych przybyło do urzędu, aby sprawdzić aktualne ogłoszenia o pracy, a 16,5 % badanych chciało dowiedzieć się o kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP.

Pocieszający jest fakt, że pomimo pogorszenia się sytuacji na rynku pracy nieliczni bezrobotni wykazali swoją aktywność w procesie poszukiwania zatrudnienia. Spośród badanych 3,6 % tj. 94 osoby przyznały, że samodzielnie znalazły pracę i chcą się wyrejestrować, a 6,6 % zgłosiło się do urzędu w związku z otrzymaniem oferty pracy z PUP.

Wykres 14. Przyczyny wizyt w Powiatowym Urzędzie Pracy

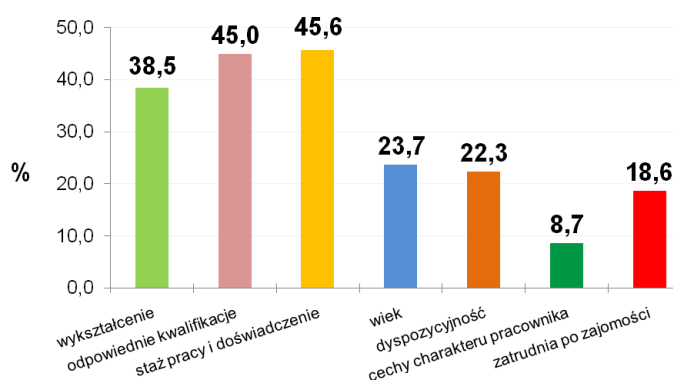
Źródło: badanie własne, N=2603.

3.2. Czynniki mające znaczenie przy zatrudnianiu pracownika

Bezrobotni biorący udział w badaniu identyfikowali czynniki, które wpływają ich zdaniem na znalezienie zatrudnienia. Przy udzielaniu odpowiedzi na to pytanie, respondenci mieli możliwość wielokrotnego wyboru.

Procentowy udział czynników mających znaczenie przy zatrudnianiu pracownika prezentuje wykres

Wykres 15. Czym kieruje się pracodawca zatrudniając pracownika?

Źródło: badanie własne.

Uwaga: możliwość wielokrotnego wyboru, warianty odpowiedzi nie sumują się do 100%.

Jak wykazało badanie największą rolę i wpływ na zatrudnienie mają zdaniem respondentów staż pracy i doświadczenie (45,6 %) oraz odpowiednie kwalifikacje (45 %). Zazwyczaj starsi pracownicy wnoszą do firmy doświadczenie i umiejętności, ale za to rzadziej myślą o podnoszeniu swoich kwalifikacji. Osoby młode są z reguły bardziej wykształcone, ale brak im praktyki i doświadczenia zawodowego. Niemniej jednak, zatrudnianie pracowników w różnym wieku i z różnym doświadczeniem ma dobry wpływ na nastroje w firmie.

Niemniej istotny wpływ na zatrudnienie ma również wykształcenie (38,5 %). Zdaniem ankietowanych, to wyższe wykształcenie daje relatywnie największą szansę na zatrudnienie. Może to świadczyć o tym, że pracodawcy przy naborze pracowników coraz częściej zwracają uwagę na ten czynnik, chcąc mieć w swoim zakładzie wykształconą i wykwalifikowaną kadrę pracowniczą. Potencjał dobrze wykształconej kadry uznawany jest powszechnie za czynnik mający wpływ na pozycję firmy na rynku pracy.

Obok poziomu wykształcenia kolejnymi barierami zatrudnienia, są wiek bezrobotnego (23,7 %) i dyspozycyjność (22,3 %). Często pracodawcy, kiedy stają przed wyborem pomiędzy młodszym i starszym kandydatem do pracy (przy tym samym poziomie kwalifikacji i oczekiwaniach płacowych), chętniej wybierają jednak młodego. Preferencje dotyczące wieku kandydata przestają mieć znaczenie, jeśli pojawia się różnica w kwalifikacjach kandydatów

i jego dyspozycyjności. Najmniejszy wpływ na zatrudnienie zdaniem ankietowanych mają cechy charakteru pracownika (8,7 %).

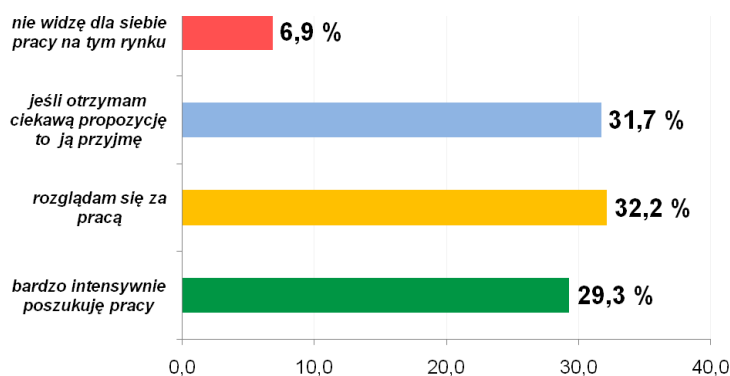
Niepokojące jest natomiast przekonanie respondentów (18,6 %), którzy uważają, że często pracodawcy zatrudniają wyłącznie po znajomości. Wówczas, ich zdaniem, przy zatrudnianiu nie mają znaczenia wykształcenie, kwalifikacje, staż pracy i doświadczenie jak i inne, choćby najlepsze predyspozycje osób poszukujących pracy.

3.3. Ocena własnej sytuacji na rynku pracy

Ważnym czynnikiem poddanym badaniu było również poznanie oceny własnej sytuacji bezrobotnych, ponieważ dzięki tym danym można zobaczyć, jak postrzegają siebie na rynku pracy i swoje szanse na znalezienie zatrudnienia.

Spośród ankietowanych, 790 osób tj. 32,2 % stwierdziło, że rozgląda się za pracą, a 719 tj. 29,3 % respondentów określiło siebie jako osoby bardzo intensywnie poszukujące pracy. 779 osób spośród biorących udział w badaniu, tj. 31,7 % respondentów skłonnych jest natychmiast podjąć pracę po otrzymaniu ciekawej propozycji. Zaledwie 169 osób tj. 6,9 % badanych stwierdziło, że nie widzi dla siebie pracy na tym rynku.

Wykres 16. Ocena własnej sytuacji na rynku pracy przez respondentów

Źródło: badanie własne, N=2457.

Na podstawie udzielonych przez respondentów odpowiedzi można stwierdzić, że bezrobotni z terenu województwa zachodniopomorskiego, częściej rozglądają się za pracą, aniżeli jej faktycznie poszukują. Może to świadczyć o braku intensywnych i efektywnych działań zmierzających do poszukiwania pracy, ale również o braku motywacji osób bezrobotnych do bardziej aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Dlatego też ważnym

czynnikami są udzielane przez urząd pracy w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - formy wsparcia, które mają na celu między innymi pobudzenie i zmotywowanie bezrobotnych do podjęcia różnych działań zmierzających do zmiany tej sytuacji.

4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Badanie miało również na celu określenie stopnia w jakim Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego spełniają oczekiwania klientów w zakresie informacji oraz różnych obszarów współpracy. Ze względu na rolę jaką w zwiększeniu szans na zatrudnienie osób bezrobotnych i poszukujących pracy odgrywają te urzędy, poniżej przytoczono dane z przeprowadzonego badania, związane z ich funkcjonowaniem.

4.1. Działania oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy

Powiatowy Urząd Pracy jest odpowiedzialny za tworzenie i realizację polityki rynku pracy na poziomie lokalnym. Na podstawie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferuje on różne formy wspierania podnoszenia kwalifikacji i działania skierowane do bezrobotnych w celu znalezienia nowego zatrudnienia.

Aktywne programy PUP obejmują między innymi:

- pośrednictwo pracy;
- doradztwo zawodowe;
- bezpłatne szkolenia zawodowe;
- prace interwencyjne/ publiczne;
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- staże dla absolwentów.

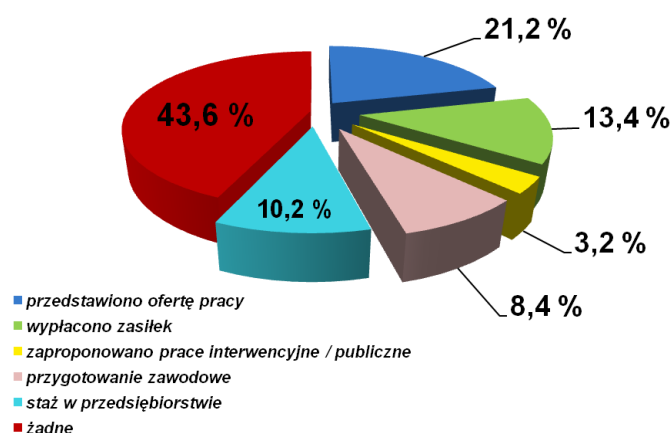
Wśród osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie, dużym zaskoczeniem okazało się stanowisko 1062 respondentów z 2435 osób tj. 43,6 %, którzy przyznali, że Powiatowy Urząd Pracy nie zaoferował im żadnej formy aktywizacji.

Taki stan rzeczy może wynikać z braku zainteresowania i aktywności przez samych bezrobotnych, bowiem Powiatowy Urząd Pracy na mocy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r realizuje wszelkie działania na rzecz zatrudnienia, rozwoju i aktywizacji bezrobotnych. Wyjątek mogą stanowić osoby, które nie spełniają warunków określonych w ustawie i tym samym nie mogą otrzymać takiego wsparcia.

W ramach działań Powiatowych Urzędów Pracy w województwie zachodniopomorskim 21,2 % respondentów (tj. 516 osób) przyznało, że otrzymało ofertę pracy. 327 osobom tj. 13,4 % wypłacono zasiłek dla bezrobotnych, a 248 osobom (tj. 10,2 %) zaproponowano odbycie stażu w przedsiębiorstwie.

8,4 % respondentów (tj. 205 osobom) zaproponowano udział w przygotowaniu zawodowym. Zaledwie 3,2 % spośród ankietowanych (tj. 77 osobom) proponowano prace interwencyjne i roboty publiczne.

Wykres 17. Formy pomocy oferowane respondentom w ciągu ostatnich 6 miesięcy przez PUP

Źródło: badanie własne, N=2435.

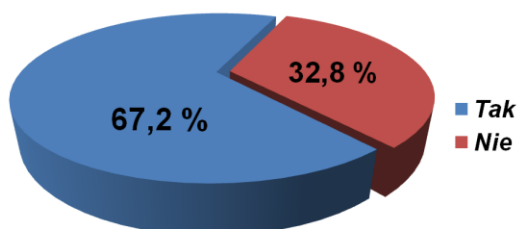
4.2. Stopień skorzystania z ofert Urzędu Pracy

W procesie poszukiwania pracy niezwykle ważna jest aktywność osób bezrobotnych. Dlatego też niezmiennie istotne jest, aby osoby poszukujące pracy biernie, nie poddawały się czynnikom powodującym dalsze pozostawanie bez pracy i długookresowe utrzymywanie tego stanu.

Z zaproponowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie zachodniopomorskim form aktywizacji spośród 1221 osób, które odpowiedziały na to pytanie - skorzystało 820 osób tj. 67,2 %, zaś pozostałe 401 osób tj. 32,8 % przyznało, że nie miało okazji uczestniczyć w działaniach aktywizacyjnych PUP.

Spośród 2607 respondentów biorących udział w badaniu 1386 osób (tj. 53,16 %) w ogóle nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 18. Czy skorzystał/a Pan/i z którejkolwiek z wymienionych form?

Źródło: badanie własne, N=1221.

Tabela 8. Czy skorzystał/a Pan/i z którejkolwiek z wymienionych form?

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	820	67,2
	Nie	401	32,8
	Ogółem	1221	100,0
Braki danych		1386	
Ogółem		2607	

Źródło: badanie własne

Z udzielonych 1221 odpowiedzi wynika iż, 401 osób nie skorzystało z oferowanej przez urząd formy pomocy, a z pozostałych 820 respondentów najwięcej, bo 219 osób (tj. 26,71%) przyjęło zaproponowaną przez urząd ofertę pracy, a 218 osób (tj. 26,58%) pobierało z Urzędu Pracy wyłącznie zasiłek dla bezrobotnych.

Znaczna część ankietowanych odbywała staż u przedsiębiorcy – 198 wskazań (tj. 24,15%), a część wskazała na swoje uczestnictwo w przygotowaniu zawodowym – 136 wskazań (tj. 16,58 %). Najmniej respondentów wskazało na swój udział w pracach interwencyjnych i robotach publicznych – 49 osób (tj. 5,98%).

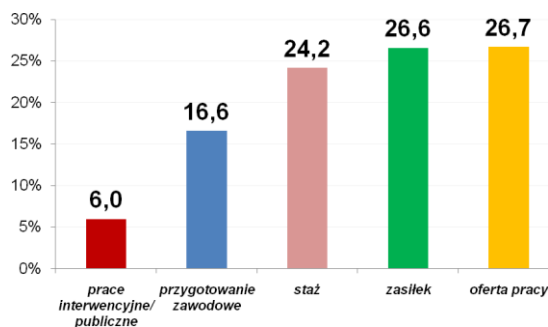
Procentowy udział respondentów uczestniczących w formach aktywizacji oferowanych przez PUP przedstawia tabela 9 i wykres 19.

Tabela 9. Uczestnictwo respondentów

		częstość	procent ważnych
	prace interwencyjne/publiczne	49	5,98%
	przygotowanie zawodowe	136	16,58%
	staż	198	24,15%
	zasiłek	218	26,58%
	oferta pracy	219	26,71%
Ogółem		820	100,0

Źródło: badanie własne.

Wykres 19. Uczestnictwo respondentów

Źródło: badanie własne, N=820.

W ramach udzielonych 401 negatywnych odpowiedzi w kwestii dotyczącej skorzystania z form oferowanych przez urząd pracy, respondenci wskazywali na różne aspekty.

Spośród ankietowanych z tej grupy:

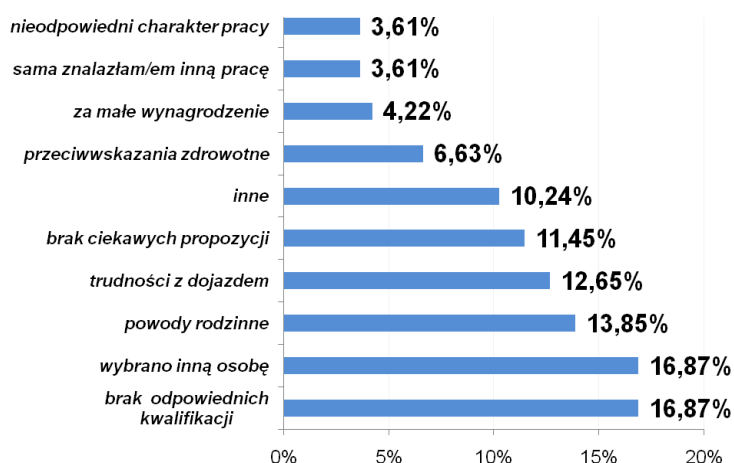
- 233 osobom (tj.58,1%), urząd przedstawił ofertę pracy, z tego 166 osób podało konkretne powody, które zaważyły na decyzji odrzucenia tej propozycji. Pozostałe 67 osób nie wskazało powodów odrzucenia oferty.
- Najczęściej powtarzające się powody nie skorzystania z oferty pracy podawane przez respondentów prezentuje tabela 10 i wykres 20.

Tabela 10. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji pracy zaoferowanej przez urząd

	częstość	procent ważnych
brak odpowiednich kwalifikacji	28	16,87%
wybrano inną osobę	28	16,87%
powody rodzinne	23	13,85%
trudności z dojazdem	21	12,65%
brak ciekawych propozycji	19	11,45%
inne	17	10,24%
przeciwwskazania zdrowotne	11	6,63%
za małe wynagrodzenie	7	4,22%
sama znalazłam/em inną pracę	6	3,61%
nieodpowiedni charakter pracy	6	3,61%
Ogółem	166	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 20. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji pracy zaoferowanej przez urząd

Źródło: badanie własne, N=166.

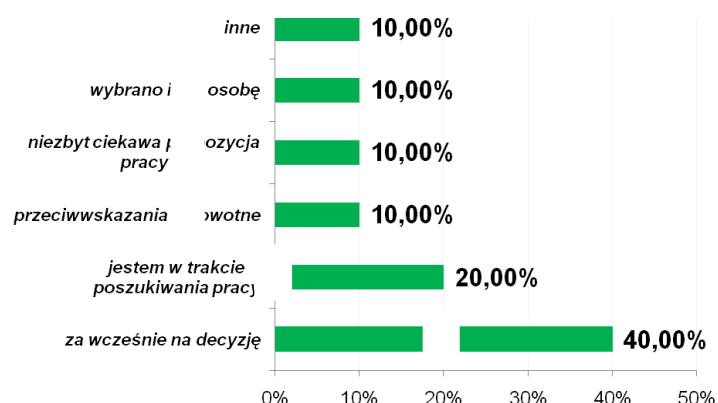
- 52 osoby (tj. 12,97 %) skorzystały jedynie z zasiłku dla bezrobotnych, z tego zaledwie 10 ankietowanych podało powody, które zaważyły na tym, że osoby te skorzystały wyłącznie z tej formy pomocy zaoferowanej przez urząd. Poniższa tabela i wykres prezentują podane przez respondentów odpowiedzi.

Tabela 11. Powody skorzystania przez respondentów wyłącznie z zasiłku dla bezrobotnych

	częstość	procent ważnych
za wcześnie na decyzję	4	40%
jestem w trakcie poszukiwania pracy	2	20%
przeciwwskazania zdrowotne	1	10%
niezbyt ciekawa propozycja pracy	1	10%
wybrano inną osobę	1	10%
inne	1	10%
Ogółem	10	100%

Źródło: badanie własne.

Wykres 21. Powody skorzystania przez respondentów wyłącznie z zasiłku dla bezrobotnych

Źródło: badanie własne, N=10.

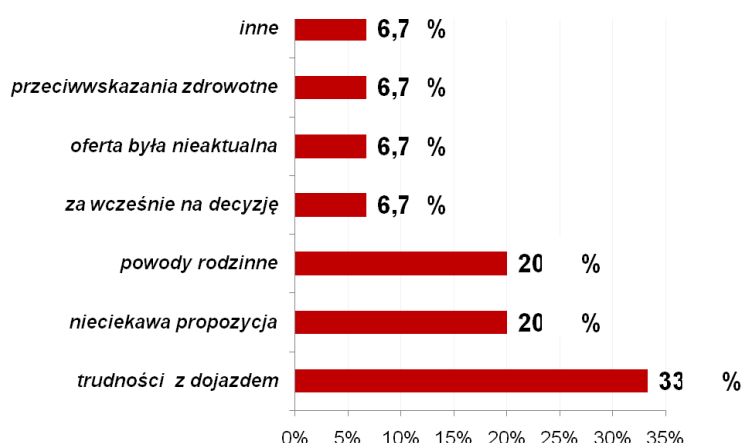
- 26 osobom (tj. 6,48 %) w ramach form pomocy urząd zaproponował prace interwencyjne i roboty publiczne, z tego 15 ankietowanych udzieliło szczegółowych odpowiedzi dotyczących odrzucenia tej formy pomocy.

Tabela 12. Powody odrzucenia przez respondentów prac interwencyjnych i robót publicznych

	częstość	procent ważnych
trudności z dojazdem	5	33,3%
nieciekawa propozycja	3	20,0%
powody rodzinne	3	20,0%
za wcześniej na decyzję	1	6,7%
oferta była nieaktualna	1	6,7%
przeciwwskazania zdrowotne	1	6,7%
inne	1	6,7%
Ogółem	15	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 22. Powody odrzucenia przez respondentów prac interwencyjnych i robót publicznych

Źródło: badanie własne, N=15.

Urzędy w ramach instrumentów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U nr 99, poz. 1001), skierowały osoby bezrobotne do przygotowania zawodowego w miejscu pracy i odbycia stażu w przedsiębiorstwie. Celem skierowania było ułatwienie ponownego wejścia na rynek pracy osobom, które utraciły lub miały zbyt niskie bądź nieaktualne kwalifikacje zawodowe.

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy to zdobywanie nowych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych poprzez praktyczne wykonywanie zadań na stanowisku pracy, bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

Z szansy podwyższenia swoich dotychczasowych kwalifikacji lub zdobycia nowych w ramach:

- przygotowania zawodowego spośród 53 osób (tj. 13,22 %), którym urząd zaproponował tę formę pomocy – 33 respondentów wskazało powody odrzucenia tej oferty.

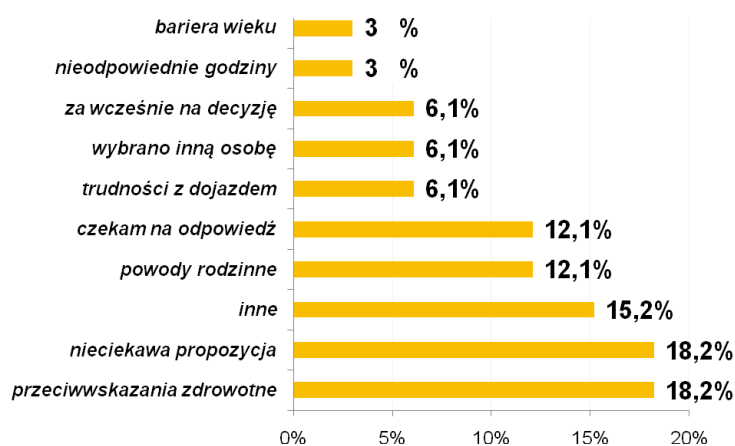
Tabela 13. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji przygotowania zawodowego

	częstość	procent ważnych
przeciwwskazania zdrowotne	6	18,2%
nieciekawa propozycja	6	18,2%
inne	5	15,2%
powody rodzinne	4	12,1%
czekam na odpowiedź	4	12,1%
trudności z dojazdem	2	6,1%

wybrano inną+ osobę	2	6,1%
za wcześnie na decyzję	2	6,1%
nieodpowiednie godziny	1	3,0%
bariera wieku	1	3,0%
Ogółem	33	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 23. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji przygotowania zawodowego

Źródło: badanie własne, N=33.

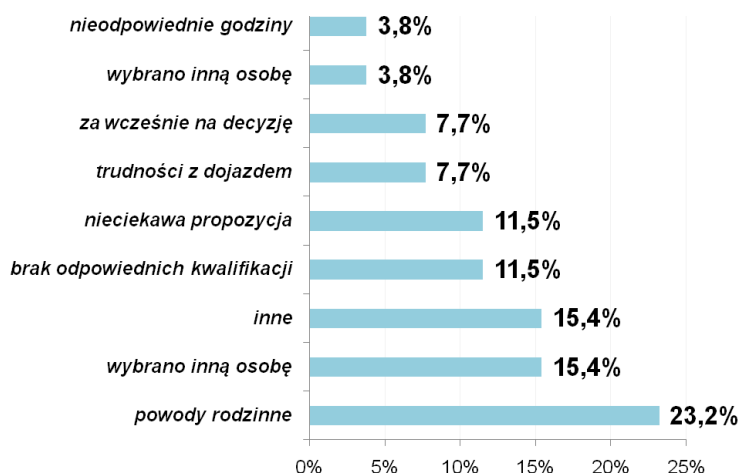
- odbycia stażu w przedsiębiorstwie spośród 37 osób (tj. 9,23 %), którym urząd zaproponował tę formę pomocy – 26 respondentów wskazało powody odrzucenia tej oferty.

Tabela 14. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji odbycia stażu w przedsiębiorstwie

	częstość	procent ważnych
powody rodzinne	6	23,2%
wybrano inną osobę	4	15,4%
inne	4	15,4%
brak odpowiednich kwalifikacji	3	11,5%
nieciekawa propozycja	3	11,5%
trudności z dojazdem	2	7,7%
za wcześnie na decyzję	2	7,7%
wybrano inną osobę	1	3,8%
nieodpowiednie godziny	1	3,8%
Ogółem	26	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 24. Powody odrzucenia przez respondentów propozycji odbycia stażu w przedsiębiorstwie

Źródło: badanie własne, N=26.

4.3. Zainteresowani własną działalnością gospodarczą

Jednym z głównych założeń polityki rynku pracy jest zwiększenie aktywności bezrobotnych, także w samodzielnym planowaniu ich ścieżki zawodowej.

Na podstawie danych z badania można stwierdzić, że osoby poszukujące pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego zamierzają, ale w znikomej ilości podjąć działalność gospodarczą.

Spośród 2607 respondentów biorących udział w badaniu 50 osób wstrzymało się od udzielenia odpowiedzi co do zamiarów założenia własnej firmy. Z pozostałych 2557 osób zaledwie 476 respondentów (tj. 18,6 %) jest zdecydowanych na podjęcie tej inicjatywy. Pozostała większość 2081 respondentów (tj. 81,4 %) nie zdecydowałaby się na założenie samodzielnej firmy.

Można zatem wnioskować, że osoby te ze względu na okres pozostawania bez pracy oraz zmienną sytuację ekonomiczną – gospodarczą kraju, szczególnie w dobie kryzysu obawiają się iż posiadane umiejętności oraz zbyt mała praktyka i doświadczenie w tym zakresie są niewystarczające, by utrzymać się samodzielnie na rynku.

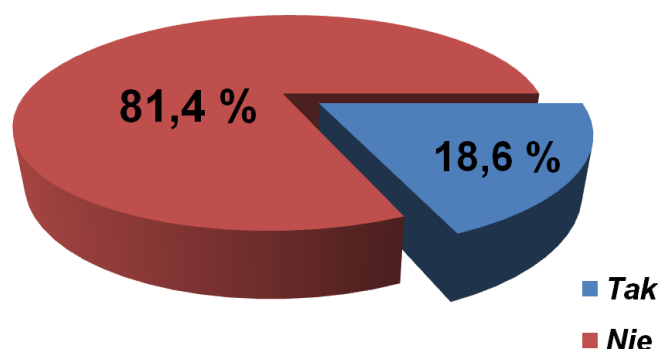
Procentowy udział respondentów w podjęciu decyzji o założeniu własnej firmy przedstawia tabela 15 i wykres 25.

Tabela 15. Decyzja respondentów o założeniu własnej firmy

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	476	18,6%
	Nie	2081	81,4%
	Ogółem	2557	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 25. Decyzja respondentów o założeniu własnej firmy

Źródło: badanie własne, N=2557.

Jedną z form zwiększenia szans bezrobotnych jest dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej i udzielenie pomocy w prawidłowym jej zaplanowaniu. To szansa szczególnie dla przedsiębiorczych osób bezrobotnych.

W jaki sposób respondenci postrzegają tę szansę i jakie wykazują zainteresowanie przyznaniem środków finansowych na uruchomienie własnej działalności gospodarczej przedstawia tabela 16.

Tabela 16. Czy jest Pan/i zainteresowany/a przyznaniem środków finansowych na uruchomienie własnej działalności gospodarczej?

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	422	91,1%
	Nie	41	8,9%
	Ogółem	463	100,0%
Braki danych		13	
Ogółem		476	

Źródło: badanie własne.

Spośród 476 respondentów, którzy wyrazili chęć założenia własnej firmy, 422 osoby wykazałyby zainteresowanie wsparciem Powiatowego Urzędu Pracy i chciałyby skorzystać ze środków finansowych na uruchomienie własnej działalności gospodarczej, a 41 respondentów, którzy rozważ podjęcie tej inicjatywy nie była zainteresowana otrzymaniem dotacji na ten cel.

Pozostali ankietowani, choć w poprzednim pytaniu wyrazili chęć założenia własnej firmy, wstrzymali się od udzielenia odpowiedzi na to pytanie.

Może to wynikać z faktu, że ta grupa respondentów nie jest aktualnie zainteresowana rozpoczęciem działalności gospodarczej, ale też nie wyklucza podjęcia tego typu przedsięwzięcia w przyszłości i ewentualnego skorzystania z finansowego wsparcia. Wskazania te mogą również świadczyć o niezdecydowaniu, lęku przed podjęciem decyzji.

4.4. Rola doradców zawodowych

4.5.

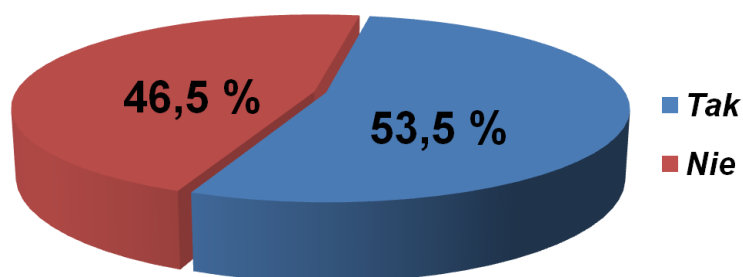
W procesie poszukiwania pracy często pomimo posiadanych kwalifikacji bezrobotni nie potrafią poruszać się po rynku pracy, a także brak im odpowiednich informacji. Wówczas ważne staje się zapewnienie tym osobom, udziału w profesjonalnych usługach doradztwa zawodowego i zindywidualizowanych działaniach w celu lepszego rozpoznania potrzeb osób bezrobotnych. Faktyczne zainteresowanie pomocą i chęć skorzystania respondentów z fachowego doradztwa przedstawia tabela 17 i wykres 26.

Tabela 17. Czy chciałby/aby Pan/i skorzystać z usług doradców zawodowych?

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	1375	53,5%
	Nie	1197	46,5%
	Ogółem	2572	100%
Braki danych		35	
Ogółem		2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 26. Czy chciałby/aby Pan/i skorzystać z usług doradców zawodowych?

Źródło: badanie własne, N=2572.

Spośród ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na to pytanie 1343 osoby (tj. 97,67 %) wyraźnie akcentują potrzebę rzetelnej informacji i fachowego doradztwa. Osoby te mając możliwość wielokrotnego wyboru wskazały na różne oczekiwania.

Najczęściej respondenci oczekują pomocy przy określeniu własnych predyspozycji zawodowych (44,7 %), chcą zdobyć wiedzę z zakresu metod poszukiwania pracy (33,4 %) oraz fachowego przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej (31,0 %).

Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że bezrobotni oczekują także pomocy przy tworzeniu Indywidualnego Planu Działania (24,3 %), jak również chcą zdobyć umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych takich jak CV, list motywacyjny (20,0 %). Część respondentów wskazała, że jest również zainteresowana zdobyciem umiejętności z zakresu autoprezentacji (19,1%).

Pozostałe 1,4 % ankietowanych, choć wykazało chęć skorzystania z pomocy doradcy, jednak nie określiło własnych oczekiwań względem niego.

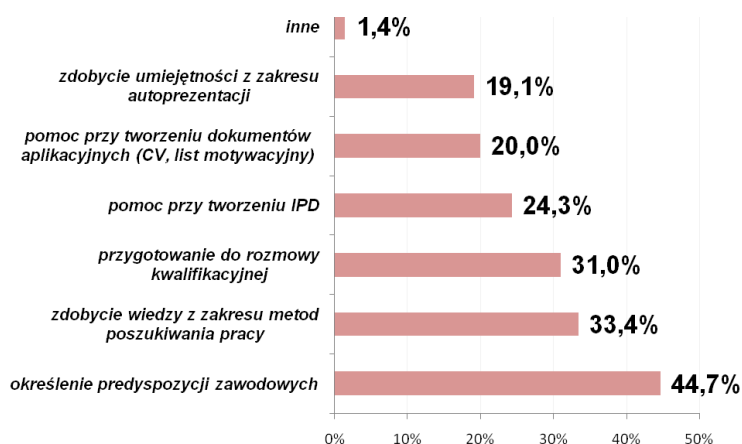
Wskazania te świadczą o tym, że respondenci chcą udoskonalać swoje umiejętności poprzez nabycie fachowej wiedzy, która wzmocni ich pozycję w procesie poszukiwania zatrudnienia. Bezrobotni wykazują chęć skorzystania z pomocy specjalistów w zakresie doradztwa zawodowego i mają sprecyzowane oczekiwania względem nich. Konkretnie potrzeby respondentów prezentuje tabela 18 i wykres 27.

Tabela 18. Oczekiwania respondentów względem doradców zawodowych

	częstość	procent obserwacji
określenie predyspozycji zawodowych	600	44,7%
zdobycie wiedzy z zakresu metod poszukiwania pracy	448	33,4%
przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej	417	31,0%
pomoc przy tworzeniu IPD	327	24,3%
pomoc przy tworzeniu dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny)	269	20,0%
zdobycie umiejętności z zakresu autoprezentacji	257	19,1%
inne	19	1,4%
Ogółem	2337	100,0%

Źródło: badanie własne, N=1343.

Wykres 27. Skala potrzeb i oczekiwań respondentów względem doradców zawodowych

Źródło: badanie własne, N=1343.

5. Preferencje i potrzeby szkoleniowe bezrobotnych

5.1. Stan posiadania i źródła informacji na temat oferty szkoleniowej

Niniejsze badanie miało również na celu sprawdzenie stanu posiadanych przez osoby bezrobotne informacji na temat kursów i szkoleń oferowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego oraz źródeł tych informacji.

Spośród osób, które wzięły udział w badaniu zdecydowana większość, bo ponad 60 % tj. 1529 osób z 2523 wykazała orientację w tym temacie.

Ponad 39 % (tj. 994 osoby) w ogóle nie posiadały informacji na temat kursów i szkoleń organizowanych przez PUP, czy też inne instytucje.

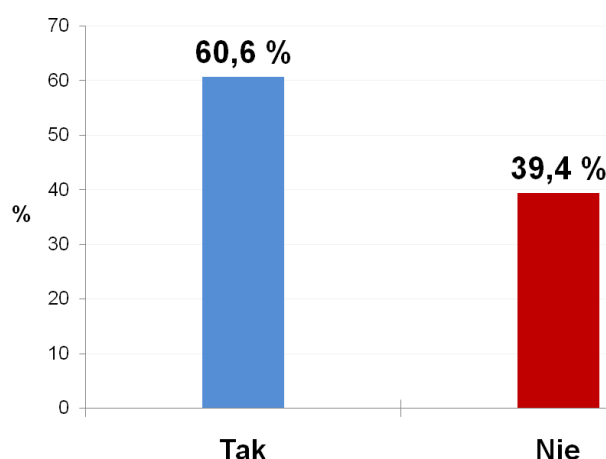
Procentowy udział respondentów zorientowanych w temacie szkoleń przedstawia tabela 19 i wykres 28.

Tabela 19. Stan posiadanych informacji na temat szkoleń

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	1529	60,6%
	Nie	994	39,4%
	Ogółem	2523	100%
Brak danych		84	
Ogółem		2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 28. Udział respondentów zorientowanych w temacie szkoleń

Źródło: badanie własne, N=2523.

Spośród bezrobotnych, którzy wykazali orientację w temacie organizowanych przez PUP szkoleń, 138 osób nie podało konkretnego źródła informacji, zaś z pozostałych 1391 respondentów - 773 osoby (tj. 55,6 %) wskazało tablicę informacyjną urzędu jako główne Źródło zdobycia informacji, a 277 osób (tj. 19,9 %) stronę internetową PUP.

191 ankietowanych (tj. 13,7 %) podało, że informacje na temat organizowanych przez urząd szkoleń i kursów zdobyli z innych źródeł (od pracowników urzędu, doradcy zawodowego, podczas zajęć aktywizacyjnych).

9,2 % tj. 128 osób wskazało na swoje kontakty ze znajomymi od których otrzymali informacje dotyczące szkoleń. Zaledwie 22 osoby (tj. 1,6 %) informację na temat szkoleń zdobyły przeglądając prasę.

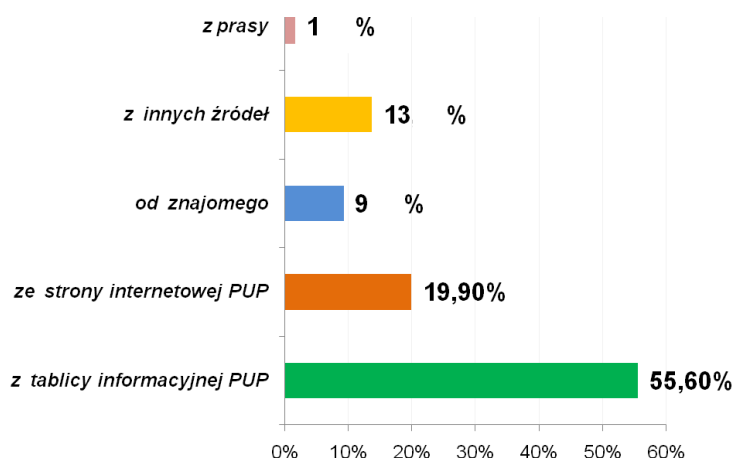
Pozytywnym zjawiskiem jest to, że bezrobotni w województwie zachodniopomorskim wykazują chęci i aktywność w poszukiwaniu pracy poprzez bezpośredni monitoring ogłoszeń i ofert wywieszonych na tablicach informacyjnych urzędu, ale również poprzez różnorodne kontakty i rozmowy.

Tabela 20. Wskazane przez respondentów źródła informacji dot. szkoleń

		częstość	procent ważnych
Ważne	z tablicy informacyjnej PUP	773	55,6 %
	ze strony internetowej PUP	277	19,9%
	od znajomego	128	9,2%
	z innych źródeł	191	13,7%
	z prasy	22	1,6%
Ogółem		1391	100%

Źródło: badanie własne.

Wykres 29. Wskazane przez respondentów źródła informacji dot. szkoleń

Źródło: badanie własne, N=1391.

5.2. Stopień uczestnictwa w szkoleniach

Spośród 2583 osób, które udzieliły odpowiedzi na temat swojego dotychczasowego uczestnictwa w kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, zdecydowana większość, bo aż 80,4 % (tj. 2078 osób) przyznała, że nie brała udziału w tego typu zajęciach, a zaledwie 19,6 % (tj. 505 osób) uczestniczyło w szkoleniach i kursach organizowanych dla osób bezrobotnych.

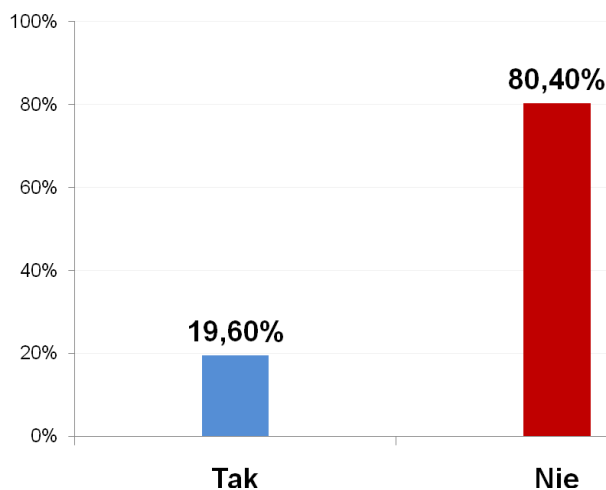
Procentowy udział respondentów w szkoleniach organizowanych przez PUP prezentuje tabela 21 i wykres 30.

Tabela 21. Czy wcześniej uczestniczył/a Pan/i w szkoleniach organizowanych przez PUP?

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	505	19,6%
	Nie	2078	80,4%
	Ogółem	2583	100,0%
Brak danych		24	
Ogółem		2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 26. Czy wcześniej uczestniczył/a Pan/i w szkoleniach organizowanych przez PUP?

Źródło: badanie własne, N=2583.

W ramach udzielonych 889 odpowiedzi - 277 respondentów (tj. 31,2 %) przyznało, że nie spełniało wymogów formalnych kwalifikujących ich do uczestnictwa w szkoleniach.

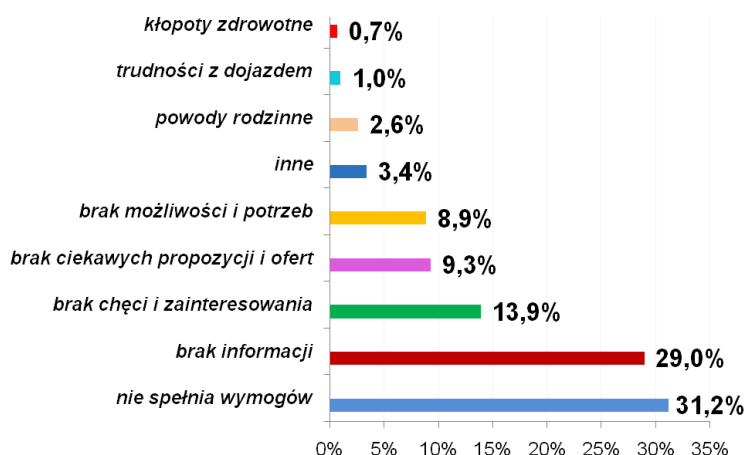
Jako główne przyczyny nieuczestniczenia w tego typu zajęciach respondenci podawali również brak posiadania informacji na temat kursów i szkoleń oraz propozycji i ofert złożonych przez pracowników PUP w bezpośrednim kontakcie z bezrobotnymi - 29,0 % (tj. 258 wskazań). 124 respondentów (tj. 13,9 %) wskazało na brak chęci i zainteresowania z własnej strony.

Część ankietowanych - 9,3 % (tj. 83 wskazania) brak swojego uczestnictwa w szkoleniach tłumaczyło brakiem interesujących ofert, które proponował PUP, a 8,9 % (tj. 79 wskazań) brakiem możliwości i potrzeb. Powody rodzinne związane głównie z opieką nad dziećmi i osobami zależnymi – 2,6 % (tj. 23 wskazania), jak również kłopoty zdrowotne bezrobotnych – 0,7 % (tj. 6 wskazań) także były przyczyną nieuczestniczenia w zajęciach.

Zaledwie 9 osób (tj. 1,0 %) przyznało, że nie brało udziału w szkoleniach wyłącznie z powodu złego dojazdu i trudności z dotarciem na zajęcia.

3,4 % respondentów spośród osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie - powody, które miały znaczenie przy podjęciu decyzji dot. udziału w szkoleniach określiło jako inne.

Wykres 27. Powody braku uczestnictwa respondentów w szkoleniach

Źródło: badanie własne, N=889

Zaledwie 19,6 % (tj. 505 osób) uczestniczyło w szkoleniach organizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego. Spośród tych osób – 446 respondentów wskazało na konkretne szkolenie w którym brało udział.

Szczegółowy wykaz kursów i szkoleń w których uczestniczyli respondenci przedstawia poniższa tabela.

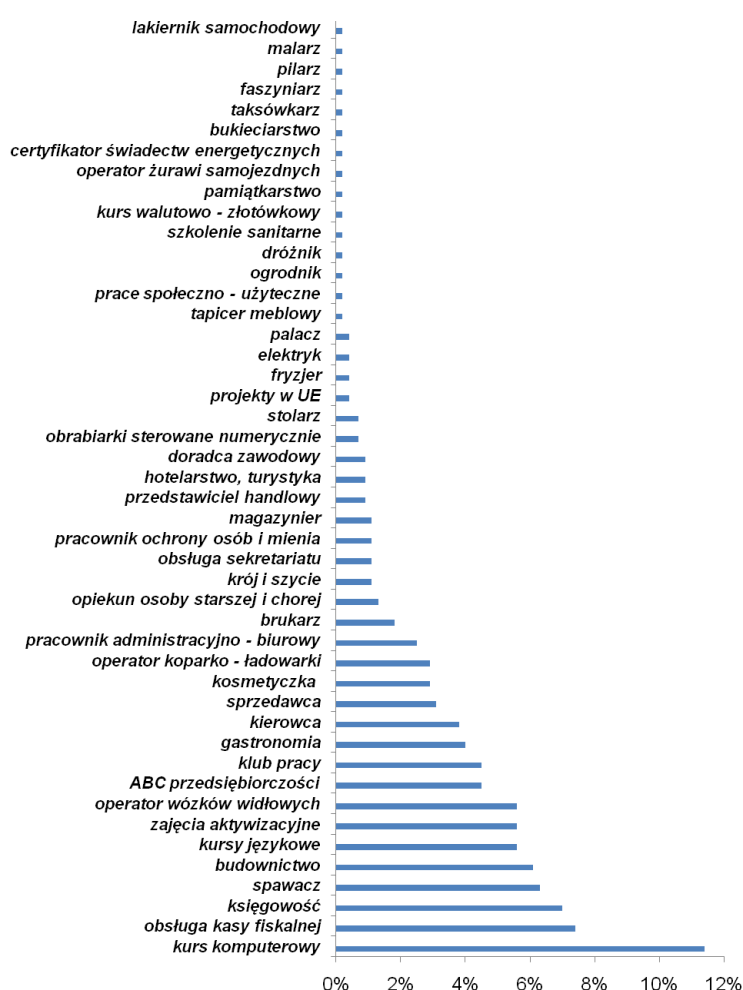
Tabela 22. Kursy i szkolenia w których uczestniczyli respondenci

kurs / szkolenie	częstość	procent ważnych
kurs komputerowy	51	11,4%
obsługa kasy fiskalnej	33	7,4%
księgowość	31	7,0%
spawacz	28	6,3%
budownictwo	27	6,1%
kursy językowe	25	5,6%

zajęcia aktywizacyjne	25	5,6%
operator wózków widłowych	25	5,6%
ABC przedsiębiorczości	20	4,5%
klub pracy	20	4,5%
gastronomia	18	4,0%
kierowca	17	3,8%
sprzedawca	14	3,1%
kosmetyczka	13	2,9%
operator koparko - ładowarki	13	2,9%
pracownik administracyjno - biurowy	11	2,5%
brukarz	8	1,8%
opiekun osoby starszej i chorej	6	1,3%
krój i szycie	5	1,1%
obsługa sekretariatu	5	1,1%
pracownik ochrony osób i mienia	5	1,1%
magazynier	5	1,1%
przedstawiciel handlowy	4	0,9%
hotelarstwo, turystyka	4	0,9%
doradca zawodowy	4	0,9%
obrabiarki sterowane numerycznie	3	0,7%
stolarz	3	0,7%
projekty w UE	2	0,4%
fryzjer	2	0,4%
elektryk	2	0,4%
palacz	2	0,4%
tapicer meblowy	1	0,2%
prace społeczno - użyteczne	1	0,2%
ogrodnik	1	0,2%
dróżnik	1	0,2%
szkolenie sanitarne	1	0,2%
kurs walutowo - złotówkowy	1	0,2%
pamiętkarstwo	1	0,2%
operator żurawi samojezdnych	1	0,2%
certyfikator świadectw energetycznych	1	0,2%
bukieciarstwo	1	0,2%
taksówkarz	1	0,2%
faszyniarz	1	0,2%
pilarz	1	0,2%
malarz	1	0,2%
lakiernik samochodowy	1	0,2%
Ogółem	446	100,0%
Brak danych	59	
Ogółem	505	

Źródło: badanie własne.

Wykres 28. Kursy i szkolenia w których uczestniczyli respondenci

Źródło: badanie własne, N=446.

5.3. Czynniki skłaniające bezrobotnych do udziału w szkoleniach

Analiza uzyskanych danych wskazuje, że udział bezrobotnych w organizowanych przez PUP w województwie zachodniopomorskim kursach i szkoleniach jest znikomy. Bezrobotni, którzy uczestniczyli w doksztalcaniu korzystając z możliwości wielokrotnego wyboru wskazali poniżej na czynniki skłaniające ich do udziału w zajęciach.

Najważniejszym powodem uczestnictwa respondentów w różnego rodzaju kursach i szkoleniach jest zwiększenie szans na zatrudnienie – 60,9 % (tj. 302 wskazania).

41,1% respondentów (tj. 204 wskazania) zdecydowało się poszerzyć swoje kwalifikacje zawodowe i posiadane uprawnienia, a 22,6% ankietowanych (tj. 112 wskazań) wzięło udział w zajęciach z własnej inicjatywy wykazując w ten sposób swoją aktywność w procesie poszukiwania pracy. Jedynie 9,5% respondentów wzięło udział w szkoleniach

za namową pracownika PUP. 4,6% ankietowanych zdecydowało się wziąć udział w szkoleniu wyłącznie z tego powodu, że trzeba było w końcu coś zrobić.

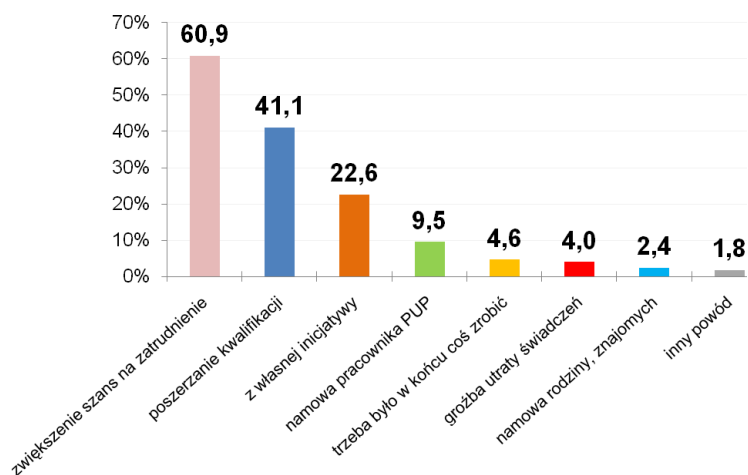
Groźba utraty świadczeń wpłynęła na decyzję uczestnictwa w szkoleniach 4,0% respondentów, a dla 2,4% ankietowanych duże znaczenie miała namowa rodziny i znajomych do uczestnictwa w tego typu zajęciach.

Tabela 23. Co skłoniło Pana/ią do uczestnictwa w szkoleniach?

kurs / szkolenie	częstość	procent obserwacji
zwiększenie szans na zatrudnienie	302	60,9%
poszerzanie kwalifikacji	204	41,1%
z własnej inicjatywy	112	22,6%
namowa pracownika PUP	47	9,5%
trzeba było w końcu coś zrobić	23	4,6%
groźba utraty świadczeń	20	4,0%
namowa rodziny, znajomych	12	2,4%
inny powód	9	1,8%
Ogółem	729	146,5%

Źródło: badanie własne, N=496.

Wykres 29. Co skłoniło Pana/ią do uczestnictwa w szkoleniach?

Źródło: badanie własne, N=496.

Spośród 505 respondentów, którzy uczestniczyli dotąd w szkoleniach 487 osób udzieliło także odpowiedzi w kwestii podjęcia pracy bezpośrednio po ukończeniu zajęć.

24,4% tj. 119 ankietowanych z tej grupy przyznało, że w okresie 3 miesięcy bezpośrednio po ukończeniu kursu podjęło pracę w zawodzie związanym z tematyką szkolenia, a 14,6% tj. 71 respondentów w zawodzie niezwiązanym tematycznie

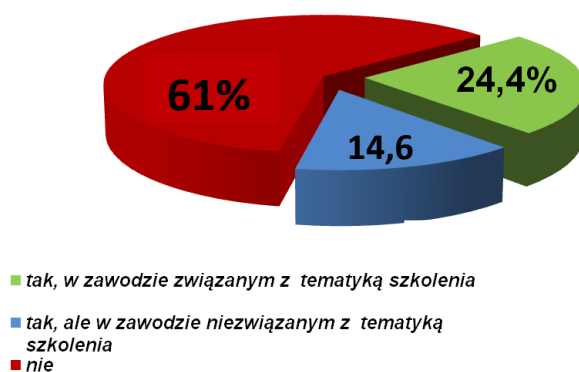
ze szkoleniem. Pozostałych 297 ankietowanych tj. 61 % nie podjęło po ukończeniu szkolenia pracy okresie 3 m-cy od jego ukończenia

Tabela 24. Czy podjął/ęła pan/i pracę bezpośrednio (3 m-ce) po ukończeniu kursu, szkolenia?

	częstość	procent ważnych
Ważne		
tak, w zawodzie związanym z tematyką szkolenia	119	24,4%
tak, ale w zawodzie niezwiązanym z tematyką szkolenia	71	14,6%
nie	297	61,0%
Ogółem	487	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 30. Czy podjął/ęła pan/i pracę bezpośrednio (3 m-ce) po ukończeniu kursu, szkolenia?

Źródło: badanie własne, N=487.

5.4. Ocena jakości szkoleń

Szkolenia zawodowe, spośród wszystkich aktywnych metod zwalczania bezrobocia w największym stopniu zwiększają prawdopodobieństwo znalezienia zatrudnienia i powszechnie uznawane są za jedną z najefektywniejszych form walki z bezrobociem.

Zajęcia te mają za zadanie zwiększanie możliwości zatrudnienia bezrobotnych i poprawianie ich mobilności na rynku poprzez dopasowanie kwalifikacji do aktualnych potrzeb rynku pracy. Nie bez znaczenia pozostają również aspekty psychologiczne tj. podniesienie poczucia własnej wartości osób bezrobotnych, przywrócenie struktury dnia zbliżonej do osób pracujących, zapewnienie regularnych kontaktów z otoczeniem, uczestnictwo w grupie, zaangażowanie w realizację określonych celów, czy uzyskanie nowego statusu „uczącego się”.

Wypełniając kwestionariusz ankiety, bezrobotni uczestniczący w kursach i szkoleniach mieli możliwość oceny tych zajęć od względem nie tylko samej ich organizacji, ale także przygotowania merytorycznego prowadzącego, sposobu przekazywania wiedzy przez osobę prowadzącą, jak i przydatności szkolenia na rynku. Respondenci byli raczej powściągliwi jeśli chodzi o ocenę, nieliczni zdecydowali się na wystawienie noty.

Spośród udzielonych odpowiedzi najlepiej została oceniona organizacja szkoleń. Spośród udzielonych 473 odpowiedzi 49% tj. 232 ankietowanych zwróciło uwagę na bardzo dobrą organizację, a 47,1 % tj. 223 osoby oceniło organizację szkoleń dobrze.

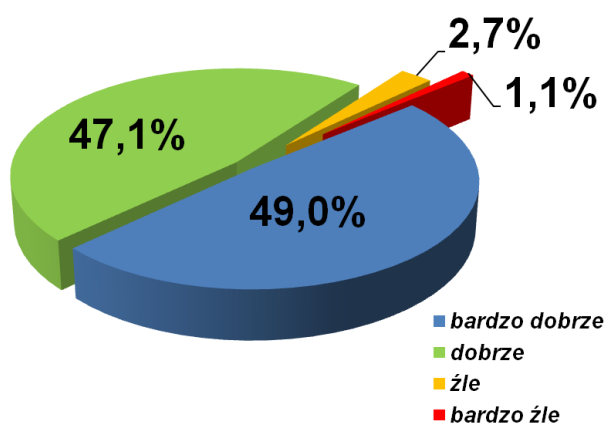
Nieliczne osoby wyraziły swoje niezadowolenie, wystawiając złe noty, z tego 2,7% respondentów tj. 13 osób uznało, że szkolenia były źle zorganizowane, a 1,1% tj. 5 osób wystawiło za organizację szkolenia bardzo złą ocenę.

Tabela 25. Ocena respondentów dotycząca organizacji szkoleń

		częstość	procent ważnych
Ważne	bardzo dobrze	232	49,0%
	dobrze	223	47,1%
	źle	13	2,7%
	bardzo źle	5	1,1%
Ogółem		473	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 31. Ocena respondentów dotycząca organizacji szkoleń

Źródło: badanie własne, N=473.

Także sposób przekazywania wiedzy przez prowadzącego podczas zajęć został doceniony przez uczestników szkoleń. Spośród 478 udzielonych odpowiedzi 45,6 % tj. 218

uczestników kursu bardzo dobrze oceniło predyspozycje prowadzącego szkolenie i sposób w jaki przekazywał wiedzę, a 51,7 % tj. 247 osób wystawiło ocenę dobrą.

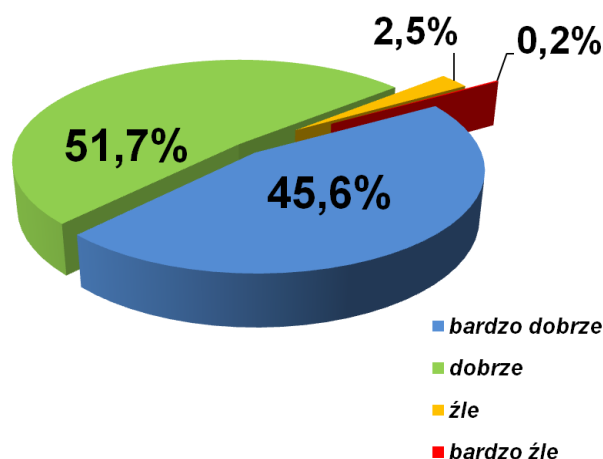
Zaledwie 13 uczestnikom szkolenia (tj. 2,7%) nie odpowiadał sposób przekazywania wiedzy przez prowadzącego zajęcia i wystawili oni ocenę złą.

Tabela 26. Ocena respondentów dotycząca sposobu przekazywania wiedzy przez prowadzącego

		częstość	procent ważnych
Ważne	bardzo dobrze	218	45,6%
	dobrze	247	51,7%
	źle	12	2,5%
	bardzo źle	1	0,2%
Ogółem		478	100,0%

Źródło: badanie własne

Wykres 31. Ocena respondentów dotycząca sposobu przekazywania wiedzy przez prowadzącego

Źródło: badanie własne, N=478.

Dobrze zostało też ocenione przygotowanie merytoryczne prowadzącego szkolenie. Spośród 485 osób, które udzieliły odpowiedzi bardzo dobrą ocenę wystawiło 43,5 % tj. 211 osób, a ocenę dobrą 54,4 % tj. 264 osoby.

Zaledwie 10 respondentów stwierdziło, że prowadzący nie posiadał wiedzy merytorycznej i wystawiło ocenę złą (1,6%) i bardzo złą (0,4%).

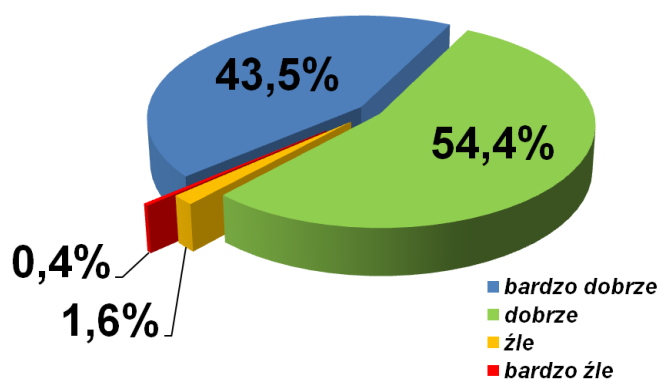
Procentowy udział udzielonych przez respondentów odpowiedzi prezentuje tabela 27 i wykres 32.

Tabela 27. Ocena respondentów dotycząca przygotowania merytorycznego prowadzącego

		częstość	procent ważnych
Ważne	bardzo dobrze	211	43,5%
	dobrze	264	54,4%
	źle	8	1,6%
	bardzo źle	2	0,4%
Ogółem		485	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 32. Ocena respondentów dotycząca przygotowania merytorycznego prowadzącego

Źródło: badanie własne, N=485.

Jeśli chodzi o ocenę przydatności szkoleń i kursów w których uczestniczyli bezrobotni, to 39 % tj. 178 osób spośród 456 respondentów wystawiło ocenę bardzo dobrą i uznało, że zajęcia te były i są przydatne. Dobrą notę wystawiło 228 respondentów tj. 50 %. Część osób uczestniczących w kursach oceniło przydatność szkoleń źle (9,6% tj. 44 wskazania) i bardzo źle (1,3% tj. 6 wskazań) nie widząc w udziale szkoleń zwiększenia swoich szans na rynku pracy.

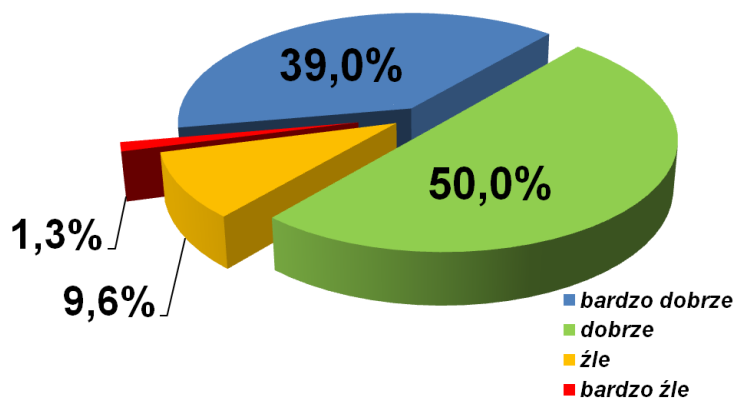
Tabela 28. Ocena respondentów dotycząca przydatności szkoleń

		częstość	procent ważnych
Ważne	bardzo dobrze	178	39,0%
	dobrze	228	50,0%

	źle	44	9,6%
	bardzo źle	6	1,3%
Ogółem		456	100,0%

Źródło: badanie własne.

Wykres 33. Ocena respondentów dotycząca przydatności szkoleń

Źródło: badanie własne, N=456.

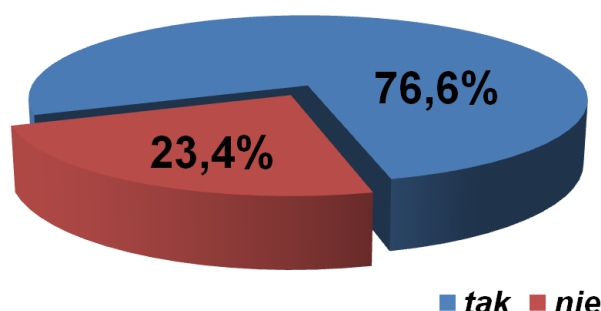
Spośród osób biorących udział w badaniu 76,6 % tj. 1904 osoby są zainteresowane ponownym udziałem w szkoleniach lub kursach organizowanych przez PUP lub inne jednostki współpracujące. Pozostała część ankietowanych – 583 osoby tj. 23,4 % nie wyraziły takich chęci, a 120 respondentów wstrzymało się od udzielenia odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 29. Czy jest Pan/i zainteresowany/a ponownym (jeśli wcześniej uczestniczył/a) udziałem w szkoleniach organizowanych przez PUP lub inne jednostki współpracujące?

		częstość	procent ważnych
Ważne	Tak	1904	76,6%
	Nie	583	23,4%
	Ogółem	2487	100,0%
Braki danych		120	
		2607	
Ogółem			

Źródło: badanie własne.

Wykres 34. Czy jest Pan/i zainteresowany/a (ponownym jeśli wcześniej uczestniczył/a) udziałem w szkoleniach organizowanych przez PUP lub inne jednostki współpracujące?

Źródło: badanie własne, N=2487.

1364 respondentów z grupy 1904 osób, które chciałyby uczestniczyć w kursach i szkoleniach swoją decyzję motywowali różnymi czynnikami. W większości ankietowani mieli świadomość, że dzięki szkoleniom można uzyskać, uzupełnić, bądź doskonalić swoje umiejętności.

58 % tj. 791 ankietowanych uważa, że po ukończeniu szkolenia zwiększy ich możliwości podjęcia pracy, a 22,4 % tj. 306 respondentów jest skłonnych do udziału w tego typu zajęciach w celu podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych.

Pocieszający jest fakt, że 10,9 % tj. 149 respondentów decyzję o uczestnictwie w kursach i szkoleniach podejmuje z własnej inicjatywy. Świadczyć to może zarówno o mobilizacji tych osób, jak i ich aktywności w procesie poszukiwania zatrudnienia.

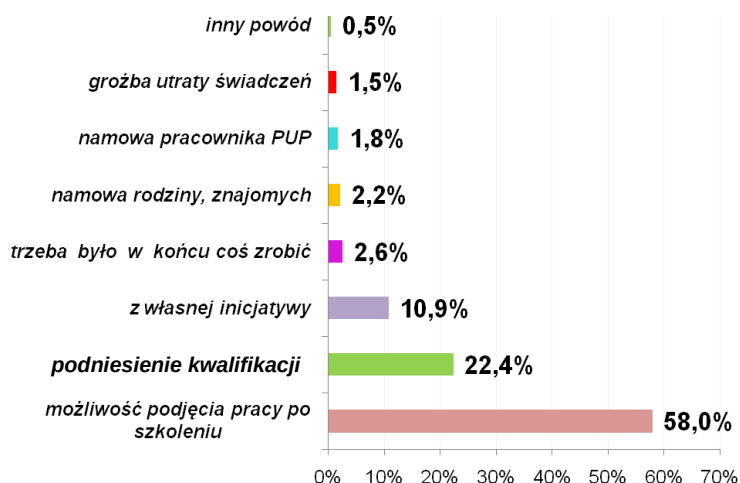
Czynniki skłaniające bezrobotnych do udziału w szkoleniach prezentuje tabela 30 i wykres 35.

Tabela 30. Czynniki skłaniające bezrobotnych do udziału w szkoleniach

		częstość	procent ważnych
Ważne	możliwość podjęcia pracy po szkoleniu	791	58,0%
	poszerzanie kwalifikacji	306	22,4%
	z własnej inicjatywy	149	10,9%
	trzeba było w końcu coś zrobić	35	2,6%
	namowa rodziny, znajomych	30	2,2%
	namowa pracownika PUP	25	1,8%
	groźba utraty świadczeń	21	1,5%
	inny powód	7	0,5%
Ogółem		1364	100,0%
Braki danych		540	
Ogółem		1904	

Źródło: badanie własne.

Wykres 35. Czynniki skłaniające bezrobotnych do udziału w szkoleniach

Źródło: badanie własne, N=1364.

5.5. Efektywność prowadzonych szkoleń – otrzymanie zatrudnienia

Szkolenia i przeszkolenia organizowane dla osób bezrobotnych mają na celu zwiększenie ich zatrudnienia dzięki uzupełnianiu ich braków w zakresie wiedzy i kwalifikacji zawodowych. Powszechnie szkolenia uznawane są za potencjalnie bardzo efektywną politykę rynku pracy.

Określanie potrzeb szkoleniowych, musi jednak odbywać się w bezpośrednim powiązaniu z otoczeniem. Szkolenia muszą zatem uwzględniać zarówno potrzeby pracodawców (ryunku pracy), jak i indywidualne potrzeby oraz możliwości pracowników. Warunkiem efektywności szkoleń jest właściwe rozpoznanie obecnych i przyszłych potrzeb obu stron rynku pracy. Dlatego też analizę szkoleń, jako instrumentów aktywnego rynku pracy należało rozpocząć od zbadania, jak respondenci oceniają szkolenia i kursy oraz jaka jest ich faktyczna przydatność w procesie poszukiwania pracy.

Na podstawie udzielonych odpowiedzi można jednoznacznie stwierdzić, że kursy i szkolenia zdecydowanie umożliwiają podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych (49,7% tj. 1111 wskazań), przekwalifikowanie zawodowe (38,7 % tj. 854 wskazania) oraz zwiększają szanse na znalezienie pracy (44,5 % tj. 1015 wskazań).

Nieliczni respondenci uważają, że szkolenia „raczej nie” lub „zdecydowanie nie” - nie podnoszą kwalifikacji, nie mają też wpływu na przekwalifikowanie oraz w żaden sposób nie wpływają na zatrudnienie. Nie są więc przydatne przy podjęciu pracy.

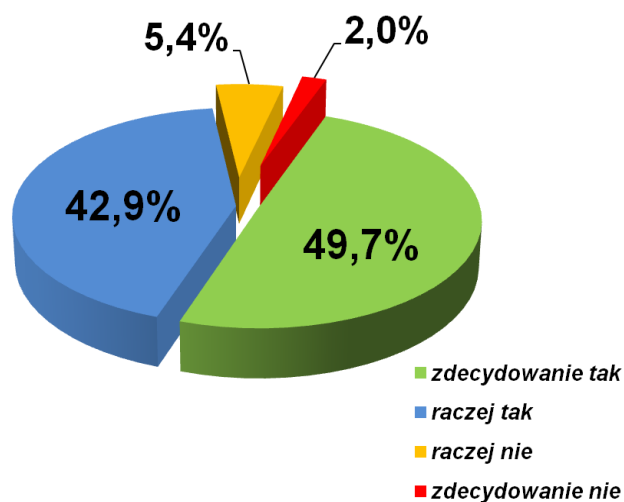
Wpływ szkoleń na podniesienie kwalifikacji, przekwalifikowanie zawodowe i zwiększenie szans na znalezienie pracy przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 31. Czy szkolenia umożliwiają podniesienie kwalifikacji?

	częstość	procent ważnych
Ważne		
zdecydowanie tak	1111	49,7%
raczej tak	959	42,9%
raczej nie	120	5,4%
zdecydowanie nie	44	2,0%
ogółem	2234	100,0%
Brak danych	373	
Ogółem	2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 36. Czy szkolenia umożliwiają podniesienie kwalifikacji?

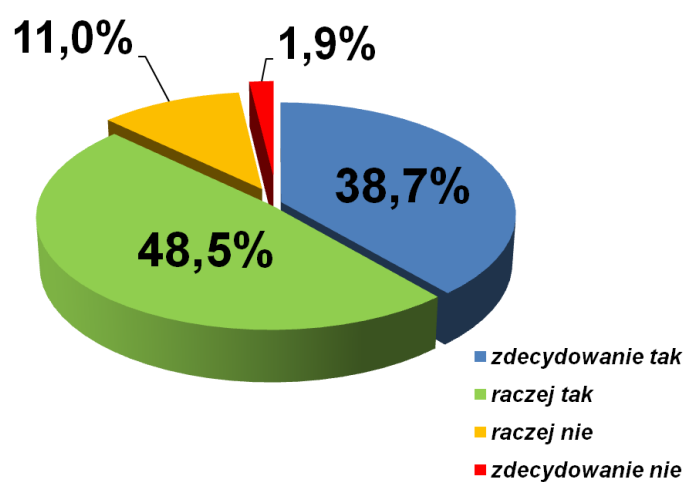
Źródło: badanie własne, N=2234.

Tabela 32. Czy szkolenia umożliwiają przekwalifikowanie zawodowe?

	częstość	procent ważnych
Ważne		
zdecydowanie tak	854	38,7%
raczej tak	1070	48,5%
raczej nie	242	11,0%
zdecydowanie nie	42	1,9%
ogółem	2208	100,0%
Brak danych	399	
Ogółem	2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 37. Czy szkolenia umożliwiają przekwalifikowanie zawodowe?

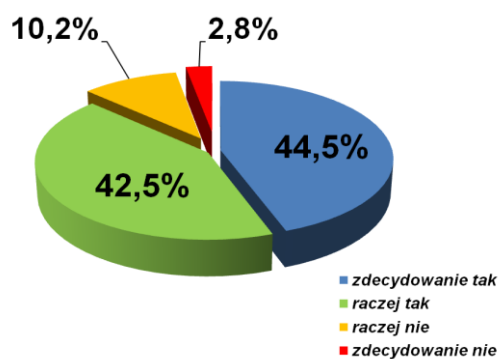
Źródło: badanie własne, N=2208.

Tabela 33. Czy szkolenia umożliwiają zwiększenie szans na znalezienie pracy?

	częstość	procent ważnych
Ważne		
zdecydowanie tak	1015	44,5%
raczej tak	971	42,5%
raczej nie	234	10,2%
zdecydowanie nie	63	2,8%
ogółem	2283	100,0%
Braki danych	324	
Ogółem	2607	

Źródło: badanie własne.

Wykres 38. Czy szkolenia umożliwiają zwiększenie szans na znalezienie pracy?

Źródło: badanie własne, N=2283.

5.6. Preferowane kierunki szkoleń

Respondenci mający świadomość tego, że kluczową rolę na obecnym rynku pracy odgrywają kwalifikacje zawodowe i że gotowość do ich podnoszenia jest w dzisiejszym świecie niezbędna, wskazali poniżej kierunki kursów i szkoleń w których chcieliby uczestniczyć.

Tabela 34. Preferowane przez respondentów kierunki szkoleń

		częstość	procent ważnych
Ważne	budownictwo	155	12,8%
	kurs komputerowy	136	11,2%
	inne	131	10,8%
	kierowca	128	10,6%
	kurs językowy	111	9,2%
	obsługa kasy fiskalnej	67	5,5%
	gastronomia	56	4,6%
	opiekun	49	4,0%
	księgowość	46	3,8%
	kosmetyczka, manicure, pedicure	45	3,7%
	inspektor BHP	41	3,4%
	kadry i płace	40	3,3%
	bukieciarstwo	39	3,2%
	stylista - wizażysta	37	3,1%
	sprzedawca	33	2,7%
	przedstawiciel handlowy	26	2,1%
	hotelarstwo, turystyka	26	2,1%
	obsługa sekretariatu	25	2,1%
	krój i szycie	20	1,7%
	Ogółem	1211	100,0%
Brak danych		693	
Ogółem		1904	

Źródło: badanie własne.

Na podstawie udzielonych przez respondentów odpowiedzi można stwierdzić, że w województwie zachodniopomorskim największą popularnością cieszą się szkolenia zawodowe w zakresie budownictwa (12,8 %).

Tuż za nimi dużym zainteresowaniem cieszą się: kurs komputerowy (11,2%), kurs prawa jazdy (10,6%), kurs językowy (9,2%) oraz kurs obsługi kasy fiskalnej (5,5 %).

Także w centrum uwagi pozostaje kurs gastronomii (4,6%) oraz kurs na opiekuna osoby starszej i chorej (4,0%).

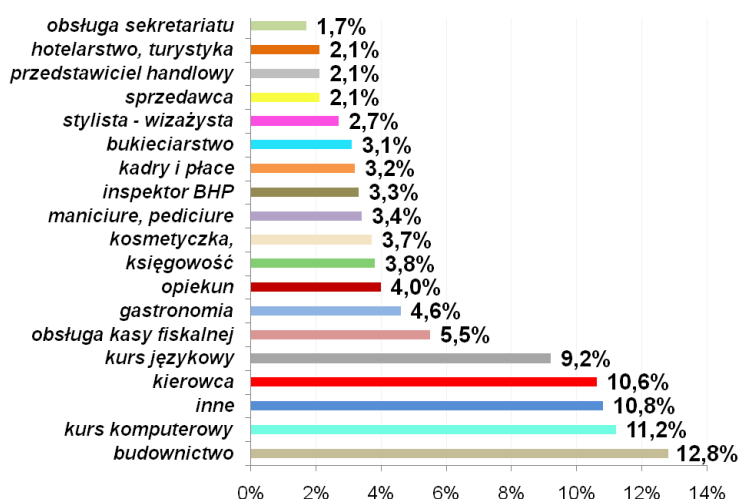
10,8% respondentów zainteresowanych jest udziałem w innych kursach i szkoleniach tj. nie wymienionych w kwestionariuszu ankiety, którą wypełniali. Spośród najczęściej

podawanych przez te osoby szkoleń, występuje kurs spawacza, operatora wózków widłowych i fryzjerstwa.

Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się kursy takie jak: krój i szycie, obsługa sekretariatu, hotelarstwo i turystyka, przedstawiciel handlowy oraz sprzedawca.

Spora część respondentów - 693 osoby tj. 36,4%, choć jest zainteresowana udziałem w tego typu zajęciach, to nie wskazała konkretnej tematyki szkolenia.

Wykres 39. Preferowane przez respondentów kierunki szkoleń

Źródło: badanie własne, N=1211.

Podsumowanie

Bezrobocie w Polsce ma głównie charakter strukturalny, wynikający z niedopasowania struktury podaży siły roboczej do struktury popytu na pracę w aspekcie kwalifikacyjnym, zawodowym i przestrzennym. W takiej sytuacji istotną rolę odgrywa aktywna polityka rynku pracy, a w szczególności publicznych służb zatrudnienia.

Z doświadczeń rozwiniętych krajów europejskich wynika, iż najważniejsze znaczenie wśród aktywnych programów rynku pracy mają szkolenia, które to wpływają zarówno na stronę podażową, jak i popytową rynku pracy.

Z jednej strony umożliwiają one osobom pozostającym bez pracy, jak również biernym zawodowo podniesienie lub zmianę kwalifikacji i w efekcie zdobycie stałej lub lepszej pracy. Z drugiej zaś strony, wiedza i umiejętności pracowników świadczą o potencjale społeczno-ekonomicznym kraju i są zasadniczym czynnikiem poprawy konkurencyjności i wydajności gospodarki.

Szczegółowa analiza zebranego materiału empirycznego z przeprowadzonego badania ankietowego na temat potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych umożliwia wypracowanie kilku istotnych wniosków.

Zdaniem respondentów z województwa zachodniopomorskiego trudności w znalezieniu pracy spowodowane są między innymi brakiem stażu pracy i doświadczenia w zawodzie oraz niewystarczającymi kwalifikacjami. Barięą mającą wpływ na fakt pozostawania bez pracy stanowi także odpowiednie wykształcenie, wiek i dyspozycyjność bezrobotnego.

Na podstawie udzielonych przez respondentów odpowiedzi wynika, że bezrobotni raczej posiadają dostęp do instrumentów takich jak informacja i aktywne programy rynku pracy. Spośród 2607 osób biorących udział w badaniu, większość, bo ponad 60 % (tj. 1529 osób) był zorientowany w temacie szkoleń. Ponad 55% z tej grupy respondentów miało bezpośredni dostęp do informacji z tablicy informacyjnej PUP, a około 20 % przyznało, że korzystało ze strony internetowej urzędu. Około 14 % badanych wskazało na inne źródła, a ponad 9 % wskazało na swoje kontakty ze znajomymi, od których otrzymali informacje dot. szkoleń. Około 40 % (tj. 994) osób nie posiadało informacji na ten temat.

Choć w badaniu większość respondentów uznała, iż czynnikiem utrudniającym znalezienie zatrudnienia są między innymi niewystarczające kwalifikacje, to zaledwie około 20 % (tj. 505 osób) spośród 2583 osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie uczestniczyło dotychczas w kursach i szkoleniach organizowanych dla osób bezrobotnych. Pozostałe około 80 % nie brało udziału w tego typu zajęciach.

Istotną barierą uczestniczenia w szkoleniach był przede wszystkim brak wymogów formalnych kwalifikujących respondentów do uczestnictwa w tego typu zajęciach, brak posiadania informacji na temat kursów i szkoleń oraz propozycji i ofert złożonych przez pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w bezpośrednim kontakcie z bezrobotnymi, ale też brak chęci i zainteresowania z własnej strony. Respondenci niechęć do uczestnictwa w szkoleniach tłumaczyli brakiem interesujących ofert, które proponował PUP (9,3%), brakiem możliwości i potrzeb (8,9%), sytuacją rodzinną (2,6%), jak również kłopotami zdrowotnymi (0,7%). Nieliczni podawali również inne przeszkody m.in. zły dojazd i trudności z dotarciem na zajęcia (1,0%).

Należy zwrócić uwagę, że ankietowani mieli świadomość znaczenia kursów i szkoleń w procesie doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Tylko około 23 % osób z tej grupy wyraziło swoją niechęć i faktyczny brak zainteresowania w tej kwestii.

Badanie potwierdziło, że nadal niewielki jest procent bezrobotnych, którzy skorzystali z kursów i szkoleń organizowanych przez PUP. Zaledwie 19,6 %, 505 (z 2583) respondentów z badanej grupy brało jak dotąd udział w szkoleniach. Były to głównie specjalistyczne kursy obsługi komputera i kasy fiskalnej, przygotowanie zawodowe do pracy w księgowości, kursy języków obcych, kursy zwalczające bezrobocie i wspomagające aktywne poszukiwanie pracy oraz specjalistyczne kursy dla pracowników budowlanych. Podane przez respondentów kursy i szkolenia w jakich uczestniczyli stanowią szeroki wachlarz zajęć.

Dla porównania można przytoczyć tu dane z 2008 r. gdzie najpopularniejszymi kierunkami szkoleń były: usługi stolarskie, szklarskie, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, weterynaria, języki obce, rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna i wiele innych.

Jeśli chodzi o ocenę odbytych szkoleń bezrobotni z województwa zachodniopomorskiego byli raczej powściągliwi, tylko nieliczne osoby zdecydowały się na wystawienie noty. Spośród udzielonych odpowiedzi najlepiej została oceniona organizacja szkoleń. W ramach udzielonych odpowiedzi 49 % tj. 232 ankietowanych zwróciło uwagę na bardzo dobrą organizację, a 47,1 % tj. 223 osoby oceniły organizację szkoleń dobrze. Doceniony został także sposób przekazywania wiedzy przez prowadzącego – około 46 % tj. 218 uczestników kursu bardzo dobrze oceniło predyspozycje prowadzącego szkolenie i sposób w jaki przekazywał wiedzę, a około 52 % tj. 247 osób wystawiło ocenę dobrą. Podobnie zostało też ocenione przygotowanie merytoryczne prowadzącego szkolenie – tu bardzo dobrą ocenę wystawiło 43,5 % tj. 211 osób, a dobrą 54,4 % tj. 264 osoby.

89 % respondentów z tej grupy osób uznało, że zajęcia szkoleniowe były i są przydatne. Zaledwie 50 osób uczestniczących dotąd w kursach (tj. około 11 %) oceniło przydatność szkoleń źle nie widząc w ich udziale zwiększenia swoich szans na rynku pracy.

Prawie 77 % tj. 1904 uczestników zainteresowanych jest ponownym udziałem w zajęciach organizowanych przez PUP lub inne jednostki współpracujące, motywując swój udział zwiększeniem możliwości podjęcia pracy i poszerzeniem swoich kwalifikacji zawodowych. Pozostała część ankietowanych – 23,4 % nie wyraziła takich chęci, bądź wstrzymała się od udzielenia odpowiedzi na to pytanie (120 osób).

Wyniki badania ankietowego wskazują, iż kursy i szkolenia, w których uczestniczyli respondenci, charakteryzowały się różną przydatnością w znalezieniu stałej lub lepszej pracy. Około 50 % respondentów uważa, że szkolenia są przydatne i zdecydowanie umożliwiają podniesienie kwalifikacji zawodowych. Około 39 % respondentów uważa, że tego typu zajęcia umożliwiają przekwalifikowanie zawodowe, a ponad 44 % respondentów twierdzi, że szkolenia zwiększają szanse na znalezienie pracy. Tylko nieliczni respondenci mieli całkiem odmienne zdanie.

W oparciu o wskazania można stwierdzić, że 64 % respondentów gotowych jest dobrowolnie uczestniczyć w różnego rodzaju szkoleniach i kursach zawodowych, upatrując w tym szansę na swój rozwój. Nieliczni przyznali, że do udziału w szkoleniach byłiby skłonni wyłącznie za namową pracownika PUP (9,5 %), za namową rodziny i znajomych (2,4 %) lub pod groźbą utraty świadczeń (4 %). Około 5 % ankietowanych zdecydowało się wziąć udział w szkoleniu wyłącznie z tego powodu, że trzeba było w końcu coś zrobić, a ponad 28 % osób uczestniczących w badaniu nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Największą popularnością (12,8 %) cieszy się wśród bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego szkolenia zawodowe w zakresie budownictwa. Tuż za nim, dużym zainteresowaniem cieszą się: kurs komputerowy (11,2 %), kurs prawa jazdy (10,6 %), kurs językowy (9,2 %) oraz kurs obsługi kasy fiskalnej (5,5 %). W centrum uwagi pozostaje także kurs gastronomii (4,6 %) oraz kurs na opiekuna osoby starszej i chorej (4 %). Mniejszym zainteresowaniem cieszyły się także kursy: spawacza, operatora wózków widłowych oraz kursy związane z usługami takie jak: fryzjerstwa, kroju i szycia, hotelarstwa i turystyki, kurs obsługi sekretariatu, przedstawiciela handlowego oraz sprzedawcy.

W procesie poszukiwania pracy niezwykle ważna jest aktywność osób bezrobotnych i samodoskonalenie umiejętności i kwalifikacji pod aktualne potrzeby rynku pracy, ale także podejmowanie różnych inicjatyw przez lokalne służby zatrudnienia, zmierzających do efektywnego ograniczenia zjawiska bezrobocia na terenie powiatów województwa zachodniopomorskiego.

W oparciu o wnioski z badań można stwierdzić, że osoby poszukujące pracy w województwie zachodniopomorskim nie zamierzają w najbliższym czasie podjąć działalności gospodarczej. Spośród 2557 osób, które odpowiedziały na to pytanie zaledwie 476 respondentów tj. około 19 % zdecydowanych jest na podjęcie tej inicjatywy, a 422 osoby dodatkowo zainteresowane są wsparciem finansowym Powiatowego Urzędu Pracy na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. Pozostali ze względu na okres pozostawania bez pracy, zmienną sytuację ekonomiczną – gospodarczą kraju, szczególnie w dobie kryzysu, a ponadto z obawy, że posiadane umiejętności oraz zbyt mała praktyka i doświadczenie w tym zakresie nie będą wystarczające, by osiągnąć zamierzony cel i odnieść sukces na rynku - nie zdecydowaliby się na założenie samodzielnej firmy.

W procesie poszukiwania pracy często pomimo posiadanych kwalifikacji bezrobotni nie umieją poruszać się po rynku pracy, a także brak im odpowiednich informacji. Wówczas ważne staje się przeszkolenie w sposób jak najbardziej zwiększający możliwość ich zatrudnienia. Istotną rolę odgrywa tu doradca zawodowy, który udziela pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia, czy dalszego szkolenia uwzględniając przy tym zarówno możliwości psychofizyczne, sytuację życiową bezrobotnego, jak i aktualne potrzeby rynku pracy i możliwości systemu edukacyjnego. Doradca zawodowy może nie tylko sugerować osobom poszukującym pracy określonych pracodawców, ale także udzielać porad w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych i pomagać w przygotowaniu do rozmów kwalifikacyjnych. Tak więc, działalność doradcy w wąskim znaczeniu to podawanie informacji zawodowej, zaś w szerszym znaczeniu rola doradcy postrzegana jest jako wychowawca, który działa świadomie i celowo, stymulując bezrobotnych do samodzielnego podejmowania decyzji zawodowej.

Współczesny doradca ma do spełnienia trudne zadanie, ponieważ pomoc w wyborze zawodu nie jest obecnie traktowana jako jednorazowy akt, ale jako ciąg decyzji, proces, który trwa przez całe życie człowieka.

Badanie dowiodło, że nie wszyscy bezrobotni w województwie zachodniopomorskim chcieliby skorzystać z pomocy specjalistów w zakresie doradztwa zawodowego. 1197 osób spośród badanych (tj. około 47 %) nie chciałoby skorzystać z usług doradców zawodowych, a około 54 % tj. 1375 respondentów spośród 2572 osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie – ma sprecyzowane oczekiwania względem nich, a poza tym, co ważne chce doskonalić swoje umiejętności poprzez nabycie fachowej wiedzy, która wzmocni ich pozycję w procesie poszukiwania zatrudnienia. Najczęściej respondenci oczekują pomocy przy określeniu własnych predyspozycji zawodowych (około 45 %), chcą zdobyć wiedzę z zakresu metod poszukiwania pracy (ponad 33 %), nabyć wiedzę fachowego przygotowania

się do rozmowy kwalifikacyjnej (31 %) i tworzenia Indywidualnego Planu Działania (ponad 24 %) oraz zdobyć umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych takich jak CV, list motywacyjny (20 %) oraz autoprezentacji (ponad 19 %).

Aktywizacja osób bezrobotnych jest zadaniem trudnym, wymagającym wielopłaszczyznowego podejścia. Są to działania niezwykle pracochłonne, jednak pożądane i opłacalne zarówno ze społecznego, jak i ekonomicznego punktu widzenia.

Przeobrażenia gospodarcze dokonujące się w Polsce wymagają również nowatorskiego podejścia do działań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy takich jak, chociażby aktywizacja zawodowa bezrobotnych poprzez motywowanie tych osób do podwyższania swoich kwalifikacji i włączanie ich do uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy – szkolenia bezrobotnych, podnoszenie kwalifikacji.

Celem niniejszego opracowania było przede wszystkim zbadanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych, sposobów pozyskiwania źródeł informacji o kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego, udziału bezrobotnych w tych szkoleniach oraz ocena efektywności działań PUP.

W oparciu o wnioski z przeprowadzonego badania można stwierdzić, że:

- ✓ istnieją duże potrzeby szkoleniowe osób bezrobotnych;
- ✓ uczestnictwo bezrobotnych w szkoleniach i kursach zależy od ich dostępu do aktualnych informacji;
- ✓ istnieje zależność pomiędzy wyborem szkolenia a poziomem wykształcenia osób bezrobotnych;
- ✓ istnieje zależność pomiędzy okresem pozostawania bez pracy, a chęcią uczestnictwa osób bezrobotnych w szkoleniach i kursach;
- ✓ istnieje ścisła korelacja pomiędzy wiekiem badanego a deklaracją udziału w szkoleniach;
- ✓ Płeć osoby bezrobotnej ma znaczenie przy wyborze rodzaju i formy szkoleń
- ✓ istnieje przekonanie wśród bezrobotnych, że uczestnictwo w szkoleniach i kursach podnosi kwalifikacje zawodowe i wpływa na zwiększenie szans na znalezienie zatrudnienia;
- ✓ podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych wpływa na poprawę samooceny i pewności siebie w aspekcie poszukiwania pracy w dłuższym okresie czasu.

Wyniki z przeprowadzonego badania prowadzą zatem do sformułowania następujących zaleceń w celu poprawy jakości funkcjonowania Powiatowych Urzędów Pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego :

- ✓ zwiększenie ilości organizowanych szkoleń i kursów;
- ✓ organizowanie kursów i szkoleń przystosowanych do zmiennych warunków społeczno – ekonomicznych, czyli zgodnych z aktualnymi potrzebami zarówno osób bezrobotnych, jak i rynku;
- ✓ aktualizacja weryfikacji bezrobotnych do udziału w szkoleniach umożliwiających przekwalifikowanie zawodowe lub podniesienie kwalifikacji;

- ✓ podwyższenie skuteczności funkcjonowania instytucji urzędu i instrumentów rynku pracy poprzez różnorodne działania np. tworzenie punktów informacyjnych, akcje promocyjne.

Regionalny Barometr
Rynku Pracy i Edukacji

Kontakt:

Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

Ul. A. Mickiewicza 41

70 – 383 Szczecin

Tel. (91) 42 56 120

Filia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Koszalinie

Ul. Słowiańska 15 A

75 – 846 Koszalin

Tel. (94) 344 50 33

e-mail: zorp@wup.pl

www.zorp.wup.pl

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie

Projekt „Regionalny Barometr Rynku Pracy i Edukacji” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa.

Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013